

18

1331

מדינת ישראל

גנזך המדינה

גמלא

11/98 - 3/98

משרד התורה הממשלתי לחירות

מס' תיק

מס' תיק מקורי 4/14

שם תיק: גמלא

מס' תיק: 2026/14-רש

מס' תיק: 0004987

תאריך הדפסה: 10/01/2019

טל: 77-777-77-77

מחלקה אגף תכנון

גמלא

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

הצעה רעיונית למוזיאון במערך הכניסה

בשמורת גמלא

אוצרות - אביבית גרא
אוקטובר 1998

תוכן העניינים

2	מבוא
4 - 3	הקדמה
5	הנושאים המיוצגים בשמורת גמלא
6	מטרות המוזיאון
8 - 7	התפישה הרעיונית של המוזיאון
10 - 9	קהל היעד
11	הנושאים המרכזיים במוזיאון
13 - 12	ארכיאולוגיה - הנושאים המרכזיים
17 - 14	טבע ונוף - הנושאים המרכזיים
21 - 18	אופן הצגת הנושאים המרכזיים במוזיאון

מבוא

המוזיאון במערך הכניסה לשמורת גמלא מהווה חלק מרעיון ההמחשה המבוצע בשמורה (ראה "הצעה להצגת אתר גמלא למבקרים"). למוזיאון גמלא מספר יעדים הנובעים מעצם היות השמורה מגוונת בנושאים מתחומי הטבע והארכיאולוגיה. השמורה ואתריה מהווים למעשה, מוזיאון פתוח, אשר מזמן למבקרים את האפשרות, להכיר נושאים רבים אשר לא יוכלו לראות בביקור אחד.

* המוזיאון יתמקד במספר נושאים מתחומים אלה.

* המוזיאון יאפשר למבקרים להכיר ולהבין באופן מעמיק את הנושאים המרכזיים המיוצגים בשמורה.

* המוזיאון יעורר את סקרנותם של המבקרים להכיר ולהבין את יתר הנושאים שמזמנת השמורה. דבר אשר יגרום להם לבקר בשמורה ובמוזיאון פעמים נוספות.

* המחשת נושאי הטבע והארכיאולוגיה בשמורה ובמוזיאון יגרמו להזדהות המבקרים עם נושאים אלה.

הנושאים המרכזיים יוצגו במוזיאון באופן מוחשי, אשר יתרגם למעשה את נושאי הטבע והנוף ואת השרידים הארכיאולוגיים, שבשמורה, לידי הבנה מרבית.

הנושאים שיוצגו במוזיאון הינם פועל יוצא של הנושאים המיוצגים בשמורה, וההקשר ביניהם יובן למבקרים, כאם ישהו קודם בשמורה ולאחר מכן במוזיאון או, להפך.

הקדמה

מיקום מוזיאון גמלא בגבעת בזק בכניסה לשמורת גמלא. ניתן יהיה לבקר במוזיאון לפני הביקור בשמורה או לאחריו.

השמורה כוללת את נחל גמלא העשיר בבעלי חיים ומגוון בצמחיה, מפלי דליות ובזלת ושלווה אתרים ארכיאולוגיים - גמלא (העיר היהודית), הדולמנים ודיר קרוח.

נוף השמורה, הנמצאת בגבול שבין דרום ומרכז הגולן, נוצר על ידי תהליכים גיאולוגיים של סלעי משקע שהורכדו, התפרצויות געשיות, שפכי לבה שהתגבשה לבזלת, תהליכי בליה והתחתרות הנחלים. בעקבות ההתפרצויות הגעשיות נוצרו מעיינות שכבה, האוצרים בתוכם את המים הפורצים החוצה, בשל התחתרות הנחל שחושפת את השכבה נושאת המים.

השמורה מאופיינת בצמחיה מגוונת וכוללת שרידי צומח המהווים עדות לכך, שלפני עשרות אלפי שנים האקלים באזור זה היה לח יותר מזה של היום. הצומח בשמורת גמלא מאופיין בכמה סוגים (שרידי יער פארק אלון התבור, בתה ועוד). נוף השמורה משתנה, באופן קיצוני, על פי עונות השנה (יבש וקוצני בקיץ, ירוק ופורח בחורף ובאביב).

בעלי חיים רבים מצויים בשמורה: יונקים, זוחלים, ציפורים וחרקים. ביניהם בעלי חיים הפעילים בלילה (רוב היונקים), ובעלי חיים הפעילים ביום (כמו הצבאים). בין הציפורים בולטים העופות הדורסים ובמיוחד הנשרים. בנחל גמלא קיימת מושבת קינון נשרים הגדולה ביותר בארץ כיום.

מכאן שבשמורת גמלא אתרים ונושאים רבים ומגוונים. נושאי הטבע, ההסטוריה והארכיאולוגיה משולבים זה בזה, שכו האדם התיישב בעבר במקום כיוון, שהסביבה אפשרה לו להתקיים בה מהסיבות הבאות: זמינות המים, פוריות האדמה, מיקום טופוגרפי - דרך והגנה. בעצם התיישבותו של האדם במקום הוא הסתגל לסביבה אך, גם סיגל את הסביבה אליו (הובלת מים, חקלאות, כריתת עצים וכדומה). מסיבה זו נוף השמורה הנראה כיום שונה מזה שהיה בה לפני כמאה שנה.

הרעיון הוא להתמקד במספר נושאים ולהציגם
 באופן הברור ביותר למבקרים בשמורה
 ובמוזיאון.
 יש להציג נושאים אלה בדרך ההקשרים
 שביניהם ובאמצעות תתי הנושאים הנגזרים
 מהם.

בפרוגרמה זו יוצגו תחילה כל נושאי הטבע, הנוף
 והארכיאולוגיה הקיימים בשמורת גמלא, ולאחר מכן יוצע
 כאילו נושאים מרכזיים על המוזיאון להתמקד.

רעיון המוזיאון הוא - מוזיאון
 אינטראקטיבי - קונסטרוקטיבי (מוזיאון פעיל).
 כשרעיון זה מוסבר בפרוגרמה בהרחבה.

הנושאים המיוצגים בשמורת גמלא

- * גיאולוגיה - תהליכי היוצרות האיזור והשמורה.
- * אקלים - בעבר ובהווה, שינויים אקלימיים.
- * מים - מעיינות, נחלים, מפלים, בורות מים, העברת מים.
- * צמחייה - בעבר ובהווה (שינויים), מגוון הצמחייה בשמורה (הצומח לסוגיו) וצמחיה עונתית.
- * בעלי חיים - מגוון בעלי חיים בעבר ובהווה (שינויים).
- * הנשרים - ייחודה של השמורה, מחקר ושמירה על האוכלוסיה הקיימת, הביולוגיה של הנשר, הנשר כסמל בתרבויות שונות.
- * מחקר ושמירת טבע.
- * ארכיאולוגיה והסטוריה, מדוע התיישבו בגמלא בתקופות שונות.
- * ארכיאולוגיה - האתרים: דולמנים - מחקר והשערות לגבי תארוכם ומשמעותם. דיר קרוח. גמלא - בתקופה הכנענית הקדומה ובעיקר העיר היהודית מימי בית שני. סיפור זיהוי גמלא, חשיפת האתר, תוצאות המחקר - השערות ומסקנות, חיי היומיום בעיר, המרד והמלחמה ברומאים, נפילת גמלא ונטישתה. אימות תוצאות החפירה עם המקורות הכתובים.
- * שימור אתרים, בעיקר שימור העיר היהודית גמלא.
- * הסטוריה: הסיפור ההסטורי של גמלא בימי בית שני, הסיפור ההסטורי של דיר קרוח, תיאורי נוסעים וחוקרים מן המאות ה-19 - 20.

מטרות המוזיאון

מטרת על

לאפשר למבקרים להכיר ולהבין את מרכיבי שמורת גמלא באופן מרבי.

מטרות כלליות

- * הכרות עם הנושאים המרכזיים של השמורה (ראה: "ארכיאולוגיה-הנושאים המרכזיים", "טבע- הנושאים המרכזיים").
- * הבנת הנושאים המרכזיים של השמורה (גמלא העיר היהודית, הדולמנים, הנשרים).
- * הבנת הנושאים הנגזרים (הנסתרים) מתוך הנושאים המרכזיים (כגון: הסיפור ההסטורי של גמלא- העיר היהודית, הצבא הרומי).
- * הבנת הקשר טבע-ארכיאולוגיה.
- * הבנת חשיבות שמירת הטבע.
- * הבנת חשיבות שימור האתרים.

התפישה הרעיונית של המוזיאון

א. מוזיאון אינטראקטיבי

הסיור בשמורה הוא למעשה ביקור במוזיאון פתוח המאפשר למבקר לחוות את הסביבה הטבעית, הארכיאולוגית וההסטורית.

הביקור במוזיאון מרחיב חוויה זו ומאפשר הבנה מעמיקה של סביבה זו ושל הנושאים הגלויים והנסתרים אותם היא מייצגת.

עקרון המוזיאון האינטראקטיבי - המבקר אינו פסיבי אלא, נוטל חלק בחוויה ומעורב באופן פעיל בתצוגות. למוזיאון מסוג זה ישנן מטרות ערכיות ברורות המעודדות את המבקרים להכין את החפצים והתופעות באמצעות חקר המערב בחירה ויוזמה.

המוזיאון האינטראקטיבי מאפשר למבקר להיות מעורב באופן פעיל בתצוגות. זאת על ידי אמצעים מגוונים כגון: מחשבים למשחק, חקר ומידע, משחקים ידניים, דגמים נעים, תאטרון. השימוש באמצעים אלה יוצר אינטרפטציה חיה של המוצגים ומקנה להם הגיון ומשמעות.

כאשר מתכננים מוזיאון המטרה העיקרית היא כי קהל המבקרים יבין, בדרך החוויה וההתנסות, את משמעות התצוגות.

על פי מטרה זו יבוצעו העיצוב ואמצעי ההמחשה, כלומר - בהתאמה לרעיון המוזיאון האינטראקטיבי.

ב. מוזיאון אינטראקטיבי = קונסטרוקטיבי

המוזיאון האינטראקטיבי (פעיל) הינו למעשה מוזיאון קונסטרוקטיבי (בונה). מוזיאון מסוג זה מאפשר למבקרים לבנות את הידע שלהם מהתצוגות דרך אינטרקציה אישית. בדרך זו מסוגלים המבקרים ליצור את מסקנותיהם אודות המשמעות של התצוגות.

במוזיאון מסוג זה קיים עירוב של פעילויות, מוצגים, ומדיות אחרות, כשכל אלה מאפשרים הזדמנויות משמעותיות להבנה.

במוזיאון הקונסטרוקטיבי קיים שילוב של תצוגות דוממות עם מדיות פעילות ומפעילות. ובכך עונה המוזיאון על מגוון של כשרים ויכולות של המבקרים ויוצר עבורם חוויה משמעותית.

קביעות אלה מבוססות על הנחתו של הפסיכולוג פיאזה, לפיה - הלימוד מתרחש כתוצאה מאינטרקציה ישירה עם הסביבה.

הנחה זו נבדקה על ידי חוקרים שונים שערכו בדיקות במוזיאונים אינטראקטיביים באנגליה ובארצות הברית. המחקר בדק את נכונותו ומשמעותו של המוזיאון האינטראקטיבי, באמצעות תצפיות על התנהגותו של המבקר במוזיאונים מסוג זה. החוקרים הסיקו כי הנחתו של פיאזה נכונה, שכן כאשר המבקר במוזיאון נהנה הוא גם לומד.

מחקרים אלה גם הסיקו כי קיימת חשיבות רבה לאפקטיביות של העיצוב: מבנה, מיקום התצוגות, קריאות הגרפיקה, צבעים, צורות, חומרי גלם.

לפי הנחתו של פיאזה ומסקנותיהם של החוקרים האחרים יוצא, כי נכון למקם במוזיאון האינטראקטיבי-קונסטרוקטיבי תצוגה סטטית לצד עמדה אינטראקטיבית. זאת משום, שהמוזיאונים האינטראקטיביים, מזמנים למבקר בהם את לימוד הסביבה על ידי אפשרויות מגוונות של אינטרפטציות, באמצעות טכניקות שונות. ואלה פונים לאינטלגציות שונות של אנשים שונים (ראה "קהל היעד").

קהל היעד

א. שונות המבקרים

מוזיאון גמלא מיועד לקהל מבקרים מגוון כגון: משפחות, קבוצות תיירים מהארץ ומחול, קבוצות תלמידים בגילאים שונים.

תצוגה אינטראקטיבית טובה היא זו המצליחה לרתק אוכלוסיה מגוונת של מבקרים בגילאים שונים ובעלי כשרים שונים.
 אחד העקרונות שבתפישה הרעיונית של המוזיאון הפעיל (אינטראקטיבי - קונסקרוקטיבי) היא התאמתו לקהל מבקרים מגוון.
 מתוך המחקרים האחרונים עולה כי המבקרים במוזיאונים מצפים להיות מעורבים בתצוגות, והמוזיאונים עצמם מודעים לתפקידם החברתי.

בהקשר לכך יש להתייחס לתיאוריה של חוקר החינוך והפסיכולוג גרדנר, לפיה קיימות שבע אינטיליגנציות המתפתחות באופן שונה אצל בני האדם: אינטיליגנציה של שפה, אינטיליגנציה לוגית, אינטיליגנציה מוסיקולוגית, אינטיליגנציה מרחבית, אינטיליגנציה גופנית, אינטיליגנציה בינאישית (היכולת להבין ולתקשר), אינטיליגנציה בינאישית (היכולת לעבוד באופן עצמאי ולגלות יוזמה).

אינטיליגנציות שונות דומיננטיות אצל אנשים שונים. לכן נכון וחשוב כי המוזיאון יהיה אינטראקטיבי, כיוון שהוא מזמן את לימוד הסביבה על ידי אפשרויות מגוונות של אינטרפטציות, באמצעות טכניקות שונות, כאשר אלה פונות לאינטיליגנציות שונות של אנשים שונים.

יש לזכור כי המבקרים שונים ביכולות, בכשרים, בגילאים, ברקע התרבותי, ברמות ההתעניינות וההבנה. לכן יש לספק לקהלים שונים הרגשה של הנאה והבנה. כלומר - ירגישו לאחר הביקור, כי הבינו יותר מאשר בתחילתו.

ב. התמצאות המבקרים כמוזיאון

להתמצאות המבקרים כמוזיאון ארכעה אלמנטים:
 התמצאות גיאוגרפית. התמצאות פסיכולוגית, לגרוי
 המחשבה. התמצאות אינטלקטואלית, לעידוד הבנת התכנים.
 התמצאות מושגית (קונספטואלית), להבנת הרעיונות
 הקשורים בתכנים.

אם המבקר מכוון גיאוגרפית ופסיכולוגית, תהליך
 הלימוד האינטלקטואלי והמושגי (הקונספטואלי) יבוצע
 במלואו.

על ההתמצאויות הללו יענה באופן מרבי המוזיאון הפעיל
 (אינטראקטיבי - קונסקרוקטיבי) כפי שהוסבר לעיל.
 כאשר קיימת חשיבות רבה לצורת מבנה המוזיאון, ולשפה
 העיצובית לפיה יתורגמו הרעיונות המובעים בפרוגרמה
 זו. (שפה כתובה ומושמעת של אובייקטים, מודלים,
 גרפיקה, צבעים, חומר אודיאלי - ויזואלי ועוד).
 שכן, לכל אלה השפעה רבה על תגובת המבקרים ועל הבנתם
 את הנושאים המוצגים המוזיאון.

הנושאים המרכזיים במוזיאון

* מדוע התיישבו בגמלא (שמורת גמלא היום).

* שילוב נושאי הטבע והארכיאולוגיה.

שני הנושאים קשורים למעשה זה בזה, כיוון שבשל אותן הסיבות אשר בגללן התיישב האדם בגמלא, בתקופות קדומות, התקיימו בה הצמחיה ובעלי החיים אז ועכשיו. כלומר - תוצאות התהליכים הגיאולוגיים איפשרו לצמחיה, לבעלי החיים ולאדם להתקיים במקום זה (מים, מיקום טופוגרפי נוח, מזון, חקלאות). למרות שתנאי האיזור השתנו (שינוי אקלימי ושינוי הנוף בשל התערבות האדם) מתקיימים בשמורה גם כיום בעלי חיים וסוגי צומח שונים. ולכן פועל יוצא מנושאים אלה הוא רעיון שמירת הטבע ושמירת האתרים, אותו יפנימו המבקרים.

נושאים אלה והשתלבותם זה בזה, מבוטאים היטב בחיבורו של עמוס קינן - "היום בו נפלה גמלא":

"על מים רבים היא יושבת, גמלא. מסביב יערות עבותים, יער אלון התבור. נחל דליות, נחל איתן, רצועת כסף מפורפת למטה. מסביבו סבך. וכסבך, כל עוף למינהו. וחזירי הבר עולים ממנו בלילה לנבור בשורשי האלון. ודגים בנחל. וכל ההרים שמסביב לעיר, מדרגות מדרגות, חלקות שדה וכל עץ למינהו. ארץ שכולה ברכה. יין ושמן, חיטה ושעורה, הכל. בתים נהדרים, יפהפיים. אבני גזית שחורות, בזלת הגליל והגולן."

"... אנחנו זקוקים לזכרונות. זכרונות של חקלאות. עלינו לדעת שאבותינו עיבדו כאן כל חלקת טרשים על כל הר. שהישקו את שדותיהם במימי המעיינות והנחלים. שידעו לטפל בעצי פרי, להפיק שמן ויין, ולשמוח בחגיהם, חגי האדמה.

זכרונות של בניין, ושל חיי ישוב וקהילה. זכרונות של אושר: עלינו לזכור שלא רק מלחמה ולא רק חורבן ולא רק סבל ידעה הארץ הזאת... זכרונות האושר חשובים לא פחות, ובוודאי יותר, מזכרונות הכאב."

(מתוך "אל ארצך, אל מולדתך", הוצאת עידנים 1981, עמ' 232 - 241).

ארכיאולוגיה - הנושאים המרכזיים

מטרות

- * הכרה והבנה של תוצאות המחקר הארכיאולוגי באתרים.
- * הבנת חשיבות שימור האתרים.

האתרים

- גמלא - סיפור העיר היהודית מימי בית שני.
- חידת הדולמנים.

הנושאים

גמלא - עיר יהודית מימי בית שני (המאה הא' לפני סה"נ - המאה הא' לסה"נ) אשר צורפה למרד הגדול ברומאים, נפלה בקרב בשנת 67 לסה"נ ומאז לא נושבה עוד.

סיפורה של גמלא כולל שלושה נושאים עיקריים:

זיהוי האתר, חשיפת האתר ושימורו. בהקשר לכך סיפורו של חופר האתר - שמריה גוטמן ז"ל.

חיי יומיום - בנייה ציבורית, בנייה פרטית, חקלאות ועיבוד תוצרים חקלאיים (שמן וקמח), חיי הקהילה (בית הכנסת, המקוואות והמקורות הכתובים הקשורים לנושאים אלה), מסחר ותקשורת (מטבעות), כלי חרס, המקורות הכתובים.

נפילתה של גמלא ונטישתה - המרד ברומאים, השלטון הרומי בימי בית שני בארץ ישראל ובצפונה, המלחמה ברומאים, הצבא הרומי (מכונות מלחמה, כלי נשק, שיטות לחימה, החייל הרומי), המקורות הכתובים.

הדולמנים - מבנים מגליתיים, בנויים לוחות אבן גדולים, ששימשו תאי קבורה. דולמן פירושו שולחן אבן. בגולן ובגליל כמה טיפוסים דולמנים השונים בצורתם. הדולמנים שבשמורת גמלא בנויים שני לוחות אבן ניצבים ולוח אבן אופקי ששימש לקרוי (טיפוס דולמן זה מכונה - טריליתון). הדולמן בעבר היה מכוסה בגל אבנים או עפר. זמנם - ישנם חוקרים המתארכים את הדולמנים, על פי ממצא כלי החרס, לתקופה הכנענית התיכונה א' (2200 - 2000 לפני סה"נ). לדעתם הדולמנים הוקמו על ידי קבוצות אוכלוסיה, שנדדו באיזור וקברו את מתיהם בתוך מבני הדולמנים. לעומתם ישנם חוקרים המקדימים את תארוך הדולמנים לתקופה הכנענית הקדומה ב' (3100-2500 לפני סה"נ), בשל הממצא הקומי ובשל קרבתם של הדולמנים ליישובים מתקופה זו.

חידת הדולמנים כוללת את הנושאים הבאים:

תארוך, האוכלוסייה שהקימה את הדולמנים, טכניקת הבנייה, מנהג הקבורה - שימוש ומשמעות.

נושא משני - דיר קרוח - כפר נטוש, שנבנה על גבי חורבות כפר נוצרי, מנזר וכנסיה מהתקופה הביזנטית. באתר שבע שכבות יישוב החל מהתקופה הרומית הקדומה (המאה הא' לסה"נ) ועד זמננו. הכפר הנוצרי הוקם במאות הד' -הה' לסה"נ. המנזר והכנסיה נוסדו במאה הו' לסה"נ. מבנה הכנסיה השתמר היטב וניתן לראות בו את סגנון הבניה המאפיין את הגולן בתקופה הביזנטית.

סיפור דיר קרוח כולל:

הכנסיה הביזנטית והשתמרותה (טכניקות הבניה בתקופה זו ושימור אתרים), רצף התיישבותי באתר.

סיפור זה יוצג בקצרה ובאופן משני לשני הנושאים העיקריים (גמלא והדולמנים). זאת משום שהאתר יוצג ב"קו הזמן" במוזיאון (ראה "אופן הצגת הנושאים").

טבע ונוף - הנושאים המרכזיים

מטרות

* הבנת הווצרות השמורה (גיאולוגיה) - הבסיס לקיומה של השמורה ולהתקיימותם של הצמחייה, בעלי החיים והאדם.

* הכרת הטבע והנוף בשמורה בעבר וכיום.

* הכרת הנשר והבנת חשיבותו לטבע ולאדם.

* הבנת חשיבות שמירת הטבע.

הנושאים

גיאולוגיה - היווצרות מכנה השמורה. עד לפני כ 130 מליון שנה היתה רמת הגולן בקע רחב וגדול. לפני 100-136 מליון שנה (בתקופת הקרטיקון התחתון) שקעו בבקע זה סלעי משקע ימיים (גיר, קרטון וחואר) וסלעי משקע יבשתיים (כמו אבן חול). ההתפרצויות הגעשיות החלו באיזור זה, לפני כ 15 מליון שנה (בתקופת המיוקן) ונמשכו בהפסקות עד לימינו. סוג הסלע שנוצר עקב התפרצויות אלה ושפכי הלבה הוא הבזלת. שפכי הבזלת מכסים את הגולן בשכבות אופקיות, זאת בעקבות ההתפרצויות הגעשיות החוזרות ונשנות. זו גם הסיבה להמצאותה של אדמה קלויה בין שכבות הבזלת. שכבת הקרקע הקלויה אטימה למים, ולכן קיימים במקום מעיינות שכבה, אשר נחשפו אל פני השטח בשל התחתרות הנחלים. סופו של התהליך הוא הבליה אשר יצרה ערוצים עמוקים ומפלים גבוהים.

יש לזכור את קרבתה של שמורת גמלא לבקע הסורי - אפריקאי, דבר המשפיע על סוגי הצומח ועל ייצוגו של עולם החי (ניתן למצוא בשמורה יונקים ממוצא אפריקאי, שזהו גבול תפוצתם הצפונית ביותר).

התנאים שנוצרו, בעקבות התהליך הגיאולוגי הממושך, אפשרו בעבר לצמחייה, לבעלי החיים ולאדם להתקיים

במקום. תנאים אלה מאפשרים גם כיום לצמחייה ולבעלי החיים להתקיים בשמורת גמלא.

לסיפור הגיאולוגיה שני נושאים עיקריים:

היוצרות מבנה השמורה - ההסבר לנוף הקיים. הבסיס לתנאי המחיה הקיימים בשמורה (כמו מים ואדמה), שהתאימו בעבר ומתאימים כיום לצומח, לחי ולאדם.

הטבע והנוף בשמורה - אורכו של נחל גמלא כ 25 ק"מ, מצפון להר פרס ועד הכנרת. לאורכו של הנחל מספר יחידות נוף: מסיל - משטח מים רדוד, שסביבו אדמה לחה ונוף של אחר. המסיל מאפיין את חלקו העליון של הנחל. בהמשכו הנחל רדוד ולאחר מכן מתחתר כקניון, בעל גדות מצוקיות ותלולות. בקרקעית האפיק נופי מים (בריכות קטנות). נחל גמלא מתחבר אל נחל דליות וזורם אל הכנרת, כאשר גדותיו נעשות מתונות והאפיק נעשה רדוד. הצומח מגוון ושונה באופיו בקטעים שונים בשמורה: על הרמה המישורית שמעל נחל גמלא - עצים, בני שיח ואלון התבור, אשר בעבר היה נפוץ וכיסה את האזור כולו. את אלון התבור מלווה האלה האטלנטית ואת אלה מלווים עצים ושיחים נוספים. על מדרונות נחל גמלא מצויים הלבנה הרפואי, האלה הארצישראלית ועצים ושיחים נוספים. אפיק הנחל מהווה בית גידול לצמחים אוהבי מים ולחות כגון הרדוף הנחלים וערבה מחודדת. לאורך מסיל הנחל שכיח הפטל הקדוש אליו מתלווים צמחי מים נוספים.

מכאן שאת שמורת גמלא מאפיין הגיוון בכתי הגידול. כמו כן מתאפיינת השמורה בנופה הצמחי המשתנה על פי עונות השנה.

בעבר היה אזור השמורה בעל צמחייה דומה אך, מכוסה בעצי אלון התבור אשר נכרתו בתחילת המאה ה 20. בעלי החיים - זוחלים, ציפורים ויונקים מאכלסים את כתי הגידול השונים בשמורת גמלא: זוחלים שונים המאפיינים את החבל הים תיכוני של ארץ ישראל בכלל ושל הגולן בפרט, כגון: חרדון מצוי וצפע ארצישראלי. מגוון הציפורים בשמורת גמלא רחב, וחילופי העונות משפיעים על השינוי בהרכב המינים בשמורה. בולטים במיוחד הם הדורסים כגון הרחם, החוויאי והנשר. הנשר

הוא הגדול, הכולט והנפוץ מבין העופות הדורסים המקננים בנחל גמלא. לנושא הנשרים בשמורת גמלא ייוחד מקום מרכזי במוזיאון. מבין היונקים כולטים הצבי הארצישראלי, התן, השועל וחזיר הבר.

לסיפור הטבע והנוף שלושה נושאים עיקריים:

מגוון בתי הגידול, העונות המתחלפות בתצוגת הצומח, מגוון בעלי החיים.
כיוון שנושאים אלה "עשירים" במידע יהיה צורך לרכזם בעמדת מחשב (ראה "אופן הצגת הנושאים במוזיאון").

הנשרים - ייחודה של שמורת גמלא בכמות הדורסים הגדולה ביותר בארץ, הנמצאת ומקננת בנחל גמלא. ביניהם כולט במיוחד בגודלו ובתפוצתו - הנשר. התנאים בשמורת גמלא מהווים מקום חיות אופטימלי לדורסים (מים, מזון ממרעה הבקר, מצוקים ודרגשי סלע נוחים ללינה ולקינון). אלה מהווים למעשה שריד לאוכלוסיית דורסים גדולה, שהתקיימה במקום בעבר, עד סוף המאה ה-19.

בנחל גמלא קיימת כיום מושבת הקינון הגדולה והחשובה ביותר של נשרים בארץ. במסגרת המאמץ הכללי למנוע את הכחדת הנשרים בארץ, נעשה מחקר מקיף ומתבצעות פעולות רבות להצלת הנשרים בנחל גמלא.

הנשר - הגדול בדורסים, ממלא תפקיד חשוב כ"סניטר של הטבע" על ידי כך שמזונו הוא פגרים, וכך הוא מסייע במניעת הפצת מחלות. מעניינת במיוחד התאמתו של הנשר לסביבה - חוש הראיה המפותח לחיפוש מזון ועקרונות התעופה המיוחדים לו. בהקשר לכך יש לציין את אורח חיו ומחזורי הפעילות שלו הקשורים בחיזור, קינון וגידול גוזלים.

מטרות המחקר המתבצע בשנים האחרונות אודות הנשרים בשמורת גמלא: הבנת אורחות חייהם של הנשרים, ומציאת פתרונות למניעת הכחדתם. המחקר נעשה באמצעות מעקב אחר הנשרים בעזרת משדרים (רגילים ולויניים), ביצוע סקרי קינון ושמירה על מושבות הקינון. בדיקת מתכות ורעלים בנשרים ובמזונם, בדיקת תכולת ביצי נשרים שלא בקעו.

מיגון עמודי החשמל למניעת התחשמלות הנשרים נעשה על ידי חברת החשמל, אשר אימצה את פרויקט מניעת הכחדת הנשרים (פרויקט "אימוץ הנשרים"). מלבד זאת, מממנת חברת החשמל, את מישדור גוזלי הנשרים, הגלישות לקניהם ואת המישדור הלוויני של הנשרים הבוגרים (המידע נמסר

על ידי חוקר הנשרים - ד"ר עפר בהט וכן על פי ספרו
 "דרך הנשר בשמים".

לסיפור הנשרים ארבעה נושאים עיקריים:

הכילוגיה של הנשר ואורח חייו, הנשר כסמל בתרבויות
 שונות (דגש על היהדות ועל רומי), המחקר העכשווי על
 הנשרים (בארץ בכלל ובשמורת גמלא בפרט), יישומו של
 המחקר - מניעת הכחדת אוכלוסיית הנשרים.

נושא שמירת הטבע הינו פועל יוצא של כל הנושאים
 שהוסברו לעיל. דרך הצגתם של הנושאים הללו תגרום
 למבקרים להפנים את חשיבות שמירת הטבע ולהזדהות עם
 נושא זה.

שילוב נושאי הטבע, הנוף והארכיאולוגיה הוסברו (ראה
 לעיל) בנושא הגיאולוגיה, שהוא למעשה הבסיס לקיום
 התנאים, שאפשרו ומאפשרים לצומח, לבעלי החיים ולאדם
 להתקיים באיזור שמורת גמלא.

שילוב זה בא לידי ביטוי גם בנושאי האקלים, המים,
 המזון, האדמה המתאימה לחקלאות, הכחדת הצומח ובעלי
 החיים (בעיקר הדורסים) על ידי האדם, פעולות שמירת
 הטבע כיום למניעת הכחדת הדורסים (בעיקר הנשרים),
 ועצם קיום המקום כשמורת טבע על מנת לקיים באופן
 מרבי את שמירת הטבע.

1948

MEMORANDUM FOR THE RECORD

On 10/15/48, the following information was received from the [redacted] regarding the [redacted] of the [redacted] in the [redacted] area.

The [redacted] of the [redacted] was [redacted] on 10/15/48. The [redacted] was [redacted] by [redacted] and [redacted] of the [redacted] office.

The [redacted] of the [redacted] was [redacted] on 10/15/48. The [redacted] was [redacted] by [redacted] and [redacted] of the [redacted] office.

The [redacted] of the [redacted] was [redacted] on 10/15/48. The [redacted] was [redacted] by [redacted] and [redacted] of the [redacted] office.

אופן הצגת הנושאים המרכזיים במוזיאון

הנושאים המרכזיים, שהוצגו לעיל, יתורגמו כהתאם לעקרונות המוזיאון האינטראקטיבי - קונסטרוקטיבי.

הרעיונות לאופן הצגת הנושאים המרכזיים, אשר יובאו כאן, יתורגמו על ידי המעצבים לרעיונותיהם העיצוביים ויוצגו על ידיהם.

הצגת רעיונות האוצרות טובאים כאן על פי סדר הגיוני של הצגת הנושאים המרכזיים במוזיאון:

סרט מכוא קצר - הצגת היוצרות השמורה (התהליך הגיאולוגי), מגוון הצומח ובעלי החיים, האחרים הקדומים בשמורה (הדולמנים, גמלא, דיר קרוח).
סרט בן 3-4 דקות, שימוקם בכניסה למוזיאון = הפתיח לביקור. בסרט זה יושם דגש על נושאי הטבע והנוף, כמוביל למה שיוצג בהרחבה בתוך המוזיאון. על אתרי התיישבות האדם בשמורה יושם דגש ב"קו הזמן".

קו הזמן בשמורה - קו זמן התיישבות האדם בשמורה - הצגת סדר ההתיישבות והקברים באתרים השונים בשמורה (שרידים אלה אינם רציפים וקיימים ביניהם פערי זמן): שרידי היישוב מהתקופה הכנענית הקדומה, הדולמנים מהתקופות הכנענית הקדומה ב' והכנענית התיכונה א', גמלא בתקופה הרומית הקדומה (ימי בית שני), דיר קרוח (מהתקופה הרומית הקדומה ועד היום).
קו הזמן יוצג באופן מוחשי - אודיאו-ויזואלי ואולי אף כמנהרת זמן, אשר מציגה את נושא התיישבות האדם באזור שמורת גמלא, ומובילה את המבקר אל תוך המוזיאון, שבו ילמד בהרחבה על אתרי השמורה. (על כך יוחלט עם המעצבים).

הדולמנים - דגם דולמן שמורת גמלא (הטריליתון), עמדת מחשב ובה מידע על הדולמנים בשמורת גמלא בפרט, בגולן ובגליל בכלל, שאלת תארוכם של הדולמנים, טכניקת הבניה, האוכלוסיה שהקימה את הדולמנים, משמעות הדולמן כמבנה קבורה, מבנים מגלייתיים בעולם.

כאם תתאפשר תצוגה בחצר המוזיאון רצוי להציב גם בה דגם של דולמן עם הסבר קצר.

גמלא - העיר היהודית מימי בית שני.

חיי יומיום: ממצא מספר - תצוגה של מספר ממצאים, כגון כלי חרס, תכשיטים - באמצעותם יסופר על חיי היומיום. על הדרכים להמחשת הסיפורים השונים יוחלט עם המעצבים.

מטבעות - בגמלא התגלו 6200 מטבעות והם מהווים מקור לסיפור ההסטורי - ארכיאולוגי של האתר. נושא זה יוצג בהרחבה מכמה בחינות: חקר המטבעות, המידע הנלמד מן המטבעות אודות הקשר של גמלא עם ערים אחרות ועם אזורים שונים בארץ ישראל ומחוצה לה, תארוך שלבי ההתיישבות בגמלא על פי המטבעות.

דרך הצגת הנושא - המבקר יחקור באופן עצמאי מספר מטבעות המייצגים את סיפורה של גמלא, ויסיק את המסקנות הנלמדות לגבי סיפורה ההסטורי של גמלא.

הרחבת הנושא - חיי יומיום בגמלא בימי בית שני - תיעשה על ידי תוכנת מחשב (עמדת מחשב), שכה יהיו תתי הנושאים הבאים: גמלא ותיאורי יוסף בן מתתיהו, בתי הכר, המקוואות, בית הכנסת, רובעי המגורים ותכנון העיר, חקלאות (דגש על הזית) - כל אלה בהקשר ארכיאולוגי ובהקשר למקורות (המשנה והתלמוד), הממצאים השונים שנחשפו באתר וקשורים בחיי היומיום, כגון כלי חרס, מתקנים לטחינת חטים ושעורים, אבני גלילה (להידוק הגגות), בורות לאיסוף מים ושיטות להעברת מים.

כתוכנה זו ישולבו איורים שונים וקטעי אנימציה המשחזרים את העיר כמלואה, זאת על פי מסקנות החופרים.

סיפור חשיפת האתר יוצג כמשחק מחשב "לחשוף את גמלא" המחשב ישאל את השאלות הנוגעות לזיהוי האתר, חשיפתו ושימורו, ויתן למשחקים את התשובות האפשריות העונות לשאלות. התשובה תינתן רק אחרי בחירת האפשרויות המתאימות.

לדוגמא: שאלה: באילו "כלים" ישתמש החוקר כדי לזהות ולאתר את אתר גמלא? תשובות אפשריות: מפות קדומות, מפות מאוחרות, ביצוע סקר ארכיאולוגי, שימוש במקורות ספרותיים כמו ספרו של יוסף בן מתתיהו. אם יבחרו

המשחקים בכל האפשרויות הללו, ייענו כי התשובה נכונה ויקבלו הסבר על תהליך זיהויה של גמלא.

במקום מסוים כמוזיאון, עליו יוחלט עם המעצבים, חוקדש פינה לזכרו של שמריה גוטמן, חופר וחוקר אתר גמלא.

דגם העיר גמלא - דגם קבוע ולצידו דגם המיועד לפירוק והרכבה, אשר ימחיש את תכנון העיר, שיטות הבניה, אופי העיר ומיקומה.

המרד, המצור, הקרבות ונפילת גמלא - המחשת הקרבות, החילות הרומאיים, החייל הרומאי, כלי הנשק, מכוונות המלחמה, שיטות הלחימה של הרומאים - כל אלה יומחשו באמצעות דגמים הניתנים להפעלה, קולות מלחמה, ממצאים מחפירות האתר (אבני קלע, ראשי חצים מסוגים שונים). חלק מהדגמים יוצגו בחצר המוזיאון, בהתאם לגודלם.

תוכנת מחשב (עמדת מחשב) ובה משחק - מידע על כל הנושאים שלעיל וכן מידע על: השלטון הרומאי בארץ ישראל בימי בית שני, סיפורה של גמלא בזמן המרד הגדול, המצור והקרבות על גמלא ונטישתה - לפי המקורות הכתובים ולפי הממצא הארכיאולוגי. משחק זה יתבצע לפי שאלות ותשובות כדוגמת משחק הטרויויה. המחשב ישאל שאלות את המשחק בנושאים אלה, המשחק ישיב והמחשב יתן לו משוב. ולחילופין המשחקים ישאלו את המחשב שאלות בנושאים אלה ויענו על ידי המחשב.

הקשר בין הארכיאולוגיה, הטבע והנוף יודגש בנושא "קו הזמן" וחייו היומיום בגמלא בימי בית שני: בחירת המקום להתיישבות מהסיבות הטבעיות - מים, הקלאות, תכנון העיר גמלא על פי מיקומה הטופוגרפי. ובנושא המצור והקרבות על העיר - מיקומה הטופוגרפי, בעית המים.

מיקום היישוב הקדום והכפר המאוחר בדיר קרוח, מאותן סיבות טבעיות, מציג גם הוא את הקשר בין שלושת הנושאים שלעיל.

בנוסף לכך יש ליצור רקע לתצוגה הארכיאולוגית, באמצעות איורים, אשר לפיהם יומחשו נושאי הטבע והנוף בעבר וכיום (כיצד נראה איזור שמורת גמלא בזמן קיומה של העיר היהודית וכיצד נראה המקום כיום).

נושא הטבע - צומח ובעלי חיים כשמורה יוצג בתצלומים ובעמדת מחשב - תוכנת מידע לפי הנושאים: צמחיה בכתי הגידול השונים, יונקים, זוחלים, ציפורים, שמירת טבע. המבקר יבחר נושא מתוך התפריט ויקבל את המידע הנדרש.

נושא פני הנוף הצמחי המשתנה על פי העונות השונות, יוצג בשקופיות על גבי מצג גדול כרקע לתצוגת הטבע.

הנשרים - הביולוגיה של הנשר, התאמתו לסביבה ואורח חייו יוצגו באמצעות: סרט תלת מימדי (מוצג באמצעות משקפיים מתאימות). דגם של נשר לפיו יומחשו מבנה גופו, גודלו ומשקלו - דגם הניתן לפתיחה על ידי המבקר כדי שיוכל להבין, באופן מוחשי, את מבנה גופו של הנשר. דגם של קן נשרים. המחשת תעופת הנשר באמצעות דגם נע. מצלמת וידיאו המשדרת מהשטח ומציגה את פעילותם של הנשרים בזמן אמת, עמדת קליטה הסורקת ומגלה נשרים ממושדרים.

סכנת הכחדות הנשרים ופעולות המחקר ומניעת הכחדתם יוסברו בהמשך הסרט, לא באופן תלת מימדי. רקע לתצוגה - הנשר כסמל בתרבויות השונות, בדגש על היהדות ורומי, תעופת נשרים בגובה התצוגה.

בחלקיו החיצוניים של המוזיאון (כניסה וחצרות מקורות) יוצגו, באופן מוחשי (בהחלטה עם המעצבים), מאפייני צמחיית השמורה, מאפייני המסלע והמים, דגם העיר גמלא היושבת על הר - כמתקן משחק לילדים, מתקני מלחמה רומאיים להפעלה, תיאטרון - תלבושת וחפצים של חייל רומאי, דגם של דולמן.

- הערה: במבנה המוזיאון יש צורך שיהיו: חדר לימוד (לקבוצות תלמידים המתמחות בנושא מסוים), מלתחה, חנות אשר דרכה יצאו מהמוזיאון בסיום הביקור.

10 נובמבר, 1998
DOC6.DOC

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

בארה
בבב ביאור
אין 25
לשמירה
צ"פ

אל: ויקטור אולבינס

הנדון: ועדת היגוי גמלא - תיקון

הינך מוזמן לישיבה של ועדת היגוי גמלא שתתקיים ביום בי' 28.12.98 בשעה 10.00, במשרדי החמי"ת בירושלים, רח' קרן היסוד 38.

הישיבה שנקבעה לתאריך 30.12.98 - מבוטלת

להשתתפותך ואישור קבלת הזמנה זו -אודת.

טלפון - 03-5766839

פקס - 03-7511858

בברכה

ציפי חזו

גמלא

29.10.98

התקנים: ויקטורי אלמנס
צ'יסקה הרגל
פנל מורן

שגילר י. לדרמן - אדריכלים
אדריכלות ותכנון נוף
S. GILER I. LEDERMAN - ARCHITECTS
ARCHITECTURE & LANDSCAPE DESIGN

18/10/1998
Let 623-10

האומדן הוא כלי האיור והצגה (אין להיעזר בסכומים אחרים אלא שיהיה ביידינו תכנון יתור לפורט.
בהתאם לתקנה (אין לנו סיכוי אצל
לתקציב הזכרש לקראת 1999.

לכבוד
אדרי' זאב מרגלית
הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים
ז'בוטינסקי 35
רמת גן 52511

קביעה
טאק מורגל

הנידון: מרכז מבקרים גמלא - אמדן עלויות ראשוני

בהתאם לבקשתכם ועפ"י התכניות הראשונות שהוכנו על ידנו להלן אמדן עלות ראשונית של הפרוייקט:

א. פיתוח דרך גישה וחניונים

1. א	כביש גישה באורך כ- 450 מ' וברוחב כ- 4 מ'	180,000 ש"ח
2. א	אזור חניה ראשית בשטח כ- 8.5 דונם (מצעים בלבד)	600,000 ש"ח
3. א	תוספת עבור ריפוד חניות באספלט (כ- 6.5 ד')	300,000 ש"ח
4. א	חניון יום בשטח כ- 6 ד' (מצעים בלבד)	420,000 ש"ח
5. א	מתקני נופש	100,000 ש"ח
	סה"כ	1,600,000 ש"ח

ב. מבנה מרכז המבקרים

1. ב	מבנה בשטח - 650 מ"ר (לרבות מיזוג אוויר)	4,000,000 ש"ח
2. ב	חצר פנימית מקורה בשטח 380 מ"ר	550,000 ש"ח
3. ב	פיתוח השטח סביב המבנה לרבות קירות תומכים	450,000 ש"ח
	סה"כ	5,000,000 ש"ח
ג.	תצוגה פנימית (עפ"י אמדן שנמסר לנו) סה"כ	1,900,000 ש"ח
	סה"כ עלות	8,500,000 ש"ח

בכבוד רב,
גילר לדרמן - אדריכלים

החברה הנומשלתית תזוהרות

דו"ר נכנס

51 HARAV FRIDMAN ST. TEL AVIV 62303
TEL. 03-6050882 FAX. 03-6057417

רח' הרב פרידמן 51 תל-אביב 62303
טל. 03-6050882 פקס. 03-6057417

כיסוי	כיסוי

לכבוד
זאב מרגלית
מנהל תו"פ
רשטג"ל
רמת גן
שלום זאב!

הנדון: גמלא - שונת

בהמשך לסכומים בועדת היגוי (שאילן ייצג אותי לאור שהייתי בחו"ל), אני מבין שהחלט על תיקצוב שחזור B, G ומקווה וייצוב דיר קרוח. רצ"ב אומדני השחזור (לפני תכנון מפורט) לשלשת המבנים בגמלא ואמזן דיר קרוח. במקרה יש כוונה להוציאנו הזמנת תכנון+בצוע, אבקשך להעביר אלינו הזמנה ולעמוד בקשר עם ר.מנהל כספים של רשות העתיקות, מר בני הרפז!

בכבוד רב

יעקב שפר, מנהל תחום שמור

העתק: צ.גל/א.קדר/ד.צל
ו.אלברנס
צ.הראל
ב.הדפז
ע.דהרי

חברה הממשלתית לתזירות

דואר נכנס

08-11-1998

ליידיה

לטיפול

GOLAN TOURIST ASSOCIATION עמותת התיירות גולן

י"ט חשון, תשנ"ט
8 נובמבר, 1998

לכבוד:

עוזי ברזילי

ראש אגף שיווק

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

פקס: 03-7511858

שלום רב,

הנדון: לוגו וסיסמה לאתר גמלא

1. בהמשך לישיבת צוות היגוי לשיווק אתר גמלא, שוחחתי עם מר אברהם שקולניק ממשרד "שקולניק תקשורת" והצעת המחיר שלו למסר, סיסמה ולוגו עומדת על \$1500 + מע"מ.
2. לדעתי, משרד שקולניק תקשורת הינו הבחירה הנכונה והטבעית לעבודה זו ולשיתוף פעולה בהמשך כפי שיידרש.
3. מר אברהם שקולניק עובד עם אתרים רבים בגולן במשך תקופה ארוכה לשביעות רצון רבה מאוד של כל האתרים והגופים, ומכיר באופן יסודי את הגולן.

בברכה
ישראל אשד, מנכ"ל
עמותת התיירות גולן

העתקים:

ויקטור אלבראנס - חמ"ת

ציפק'ה הראל

9 נובמבר, 1998
DOC6.DOC

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

אל: ויקטור אלהרן

המזון ועדת היגוי גמלא

חינד מוזמן לשיבה של ועדת היגוי גמלא שתתקיים ביום ד' 30.12.98, בשעה 13.00

במשרדנו שברמת-גן.

להשתתפותך ואישור קבלת הזמנה זו - אודה.
לטלמון - 03-5766839

בברכה

ציפי חזון

היזקה של רמת-גן
ביקשה לשנות יום

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

מחוז כרמל ועמקים

29 אוקטובר, 1998
ט' תשנ"ט
464-98

ויקטור אלהרנס

הנדון: סיכום צוות היגוי גמלא 20.10.98

משתתפים: ראה דף מצורף.

1. תצפית הנשרים

הוקרן סרט וידאו של הסיור בשמורת הנשרים בצרפת, נמסר דווח מקצועי ע"י ציפקה. נערך דיון על מערכות הצילום והצפייה על הנשרים - לצרכי תירות וסוכם:

- תוקם מערכת פיילוט ניסיונית שתכיל את הפונקציות הבאות:
 - א. ציוד צילום של הנשרים במצבם הטבעי על המצוק.
 - ב. מוניטור משולב בתצפית שבשפת המצוק.
 - ג. מוניטור שני באזור המזנון, בדיר קרוח.

מטרת הפיילוט לבחון את הנקודות הבאות:

- א. בחינת הציוד מבחינת טכנית.
- ב. בדיקת התנתנות הקהל.
- ג. השפעות על שמירת הטבע.
- ד. השלכות תכנוניות על מבנה התצפית שיידרש.

יש לזכור שהמערכות ידרשו כח אדם צמוד לתפעול, כמו כן יש להכין דף משוב שיחולק לקהל לצורך קבלת החלטות להמשך. הקמת הפיילוט, תיאום בין כל הגורמים המקצועיים וקביעת משך זמן הפיילוט באחריות יובל ארטמן בטווח של חודש ימים. חקמת סככות זמניות אוהל או כל אלמנט אחר תכנון אורי מילר וביצוע עצמי של חרשות.

2. פרוגרמה למרכז המבקרים בגמלא

הוצגה פרוגרמה רעיונית ע"י אביבית. יש לשנות את ההגדרה ממזויאון למרכז מבקרים. לאחר דיון בנושא, סוכם:

- א. הפרוגרמה הרעיונית מאושרת, באופן עקרוני, כולל חגישה האינטראקטיבית.
- ב. יש להתמקד בנושאים המרכזיים - העיר העתיקה גמלא. הנשרים.
- ג. המסלול צריך לאפשר סיור מהיר וממצא ואפשרות לחתעמקות בנושאים הספציפיים למתעניינים בלבד.

צוות הפרוגרמה ואדריכל המבואה יבדקו התאמת הסטנדרט התכנוני הקיים, לחיבור בין הפרשנות הפיסית של הפרוגרמה והארכיטקטורה. הבדיקה בטווח של שלושה שבועות. לאחר קבלת מסקנות הבדיקה יציגו המתכנן והמעצב בצוות ההיגוי הקרוב את מערך הכניסה השלם כולל פיתוח שטח, כולל חלוקה פנימית עקרונית של מרכז המבקרים.

עתיקות מנידו, דינ חבל מנידו 19230, טל': 06-6522167, 06-6469564, פקס: 06-6420312

רחי זיבוטינסקי 35, רמת-גן 52511, טל': 03-5766888, פקס: 03-7511858 • רחי ירמיהו 78, ירושלים 94467, טל': 02-5005444, פקס: 02-5383405

הרשות לשמירת הטבע והננים הלאומיים

מחוז כרמל ועמקים

3. תכנון שיחזור בעיר העתיקה
הוצגו תכניות רשות העתיקות למוקדים מינימליים של שחזור לאורך המסלול בעיר העתיקה.
סוכס:
- א. רשות העתיקות תעביר אומדן לתכנון וביצוע של אלמנט השיחזור בהסדרה מעבודות השימור.
 - ב. השביל הצפון בין שני מהלכי המדרגות ברובע החשמונאי יתוכנן ע"י אורי מילר יבוצע ע"י קבלן לאחד קבלת אישור רשות העתיקות.
 - ג. רשות העתיקות תבצע תכנון וביצוע שימור הכנסייה הכיזנטית בדיר קרוח עד לרמת מקורי קהל בהיקף כולל של 100,000 ש"ח. (אפשרי השארת תמיכות זמניות במידת הצורך).

רשם: זאב מרגלית.

הענק: אחרון ורדי - מנכ"ל.
מודי אורון.
למשתתפים.

הרשות לשמירת הטבע והננים הלאומיים

מחוז כרמל ועמקים

צוות היגוי נמלא 20.10.98

רשימת משתתפים:

- זאב מרגלית.
- צביקה צוק.
- מושון נבאי.
- ויקטור אלברט.
- מנחם שני.
- אביבית גרא.
- מילשטיין פאינה - רשות העתיקות.
- אילן קינר.
- ליטל דין.
- אוהל שי.
- יחודה גואלמן.
- אורי מילר.
- אורי זק.
- דן אלון.
- עופר בהט.
- עמית רדוני.
- מיכל פרו.
- שפר קוטלר.
- שמואל גילר - גילר - לדרמן.

ליקוי אישי לרש

רשות שמירת הטבע והגנים הלאומיים (שם זמני)נושאים לצוות שיווק גמלא

1. זולפות לקידום שיווקי 1998.
2. תוכנית מפורטת לקראת 1999 כולל הגדרת תקציב.
3. סיכום פעילות חגי תשרי.

אופציות לקידום שיווקי

1. מיידי -
קמפיין חודף

הדרכות ופעילויות באתר (שביל נשרים, עיר עתיקה)
תוך גיבוי פירוטומי - יחצני (חשיפת לוגו וסלוגן)

תקציב - הכנת לוגו וסלוגן - \$ 2000	10,000 ש"ח.
הדרכות 700 ש"ח כפול 20 ימי הדרכה	14,000 ש"ח
פרסום במדיה, מודעות, תשדירי פרסום	76,000 ש"ח
סה"כ	100,000 ש"ח

2. טווח ארוך -

בניית תדמית ומיצוב האתר לקראת הפיתוח העתידי

תקציב \$	
סרט תדמית	\$ 15,000
לוגו וסלוגן	\$ 2,000
מאמרים	\$ 3,000
בריף לסרט	\$ 5,000 כ- 100,000 ש"ח.

25/10/98.

פיקודת הוצאה לפועל

ובכל ענין זה!

במסגרת פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

1! - פיקודת הוצאה לפועל.

2! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

3! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

4! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

5! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

6! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

7! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

8-11! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

1! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

2! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

3! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

4! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

5! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

6! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

7! - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל - פיקודת הוצאה לפועל.

מחיר: 15% - 10000000

20000000 - 10000000 = 10000000 (מחיר)

20700000 - 20000000 = 700000
100% - 50% = 50%
!!

מחיר

- 1 - 500000 (מחיר)
- 2 - 1200000 (מחיר)
- 3 - 775000 (מחיר)
- 4 - 600000 (מחיר)

500000 - מחיר

2812000 - מחיר

2412000 - מחיר

10000000 - מחיר

מחיר

מחיר

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

התחברות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים
רמת גן

15-10-1988

אגף תכנון ופיתוח

24/9/98

סיכום סיור בגמלא שהתקיים בתאריך 13/9/98

כינוי	כידועה

- משתתפים: ויקטור אלבראנס, דיוויד מינגלרון - חמי"ת; ציפקה הראל - מועצת ישובי הגולן; סלמאן אבו ג'אבל - הקבלן המבצע; אמיר חשמונאי - מפקח; אדרי אילן קידר, פאינה, דני שיאון, צביקה יבור - רשות העתיקות; מנחם שני, מיכל פרו, יובל ארטמן - רשטיג'ל.
1. מנחם שני הציג בסיור נפרד לויקטור ולדיוויד את מצב התקדמות הפרויקט.
 2. המשתתפים סיירו תחילה במסלול הקצר תחנה אחר תחנה, והובהרו קטעים שהיו מעורפלים בתכנית. נבחנו מספר קטעים שהקבלן כבר ביצע וניתנו הערות. רמת העבודה שבוצעה עד כה - טובה.
 3. רחבת הפירצה - פינוי שפכים ואבנים עד קו ניצב לקצה העליון של הפירצה במגמה להישאר במפלס אחד שיכיל 50 איש ואמצעי המחשה.
 4. הרובע החשמונאי - הותווה המסלול בקרוב לתיכנון העקרוני, כולל מעבר לרוחב הרובע. נושא ההמחשה ברובע יתוכנן ע"י אביבית גרא בהקדם. צביקה יבור ודני יעבירו לאביבית את ממצאי החפירה האחרונה.
 5. המסלול הארוך - המשתתפים סיירו לאורך השביל הקיים והוצע לתכנן מסלול טבעתי: ביטול השביל הקיים, הלוך - שביל חדש במפלס נמוך יותר דרך הוילה עד אזור התעשייה. בדיקת חבירה לרובע המפואר (תיעשה ע"י צוות המחשה) חזרה - עליה עד סמוך לקו הרכס, במפנה הדרומי שאינו נראה למצוק הנשרים שבנחל גמלא. השביל יחבור חזרה למסלול הקצר בקטע העליון של הרובע החשמונאי.
 6. שביל הנשרים - דיר קרות: (בקטע זה אילן קידר נעדר) הותווה וסומן לקבלן הקטע החדש המקשר בין מצפור הנשרים לכנסייה הביזנטית. מלבד הפרש גבהים סמוך לכנסייה וגדר אבנים אחת לא נתגלו בעיות משמעותיות ליצירת מסלול לנכים. הושחו לביצוע 2 קטעי שבילים משניים שנראו מיותרים לשלב זה. סומן קטע השביל הסמוך למצוק (הורחק מסי מטרים מן השביל הקיים).
 7. שביל לאנדרטה ולתצפית על גמלא - הותווה וסומן השביל ע"פ התכנית. צוות השמורה יתייחס לשביל המוצע. השביל יהיה ברמת נגישות לנכים. מיקום אמצעי המחשה בין אם ברחבה התחתונה שאינה נגישה לנכים או להשאירם במפלס העליון ידון בצוות ההמחשה.

רשם: יובל ארטמן

תפוצה: משתתפים, אינג' יעקב שפר, אדרי זאב מרגלית, אביבית גרא, עמית רדוני.

פומר מהנדסים בע"מ

יעוץ נהול האום ופקוח

טל. 984840678
16/9/98

שמורת גמלא

סיכום סיור תכנון פיקוח עליון מיום 15/9/98

נוכחים:	ציפיקה הראל	מועצה אזורית גולן
	אורי מילר	אדריכל
	ויקטור אלברנס, דוד	חמ"ת
	אילן קידר	רשות העתיקות
	דני שיאון	ארכיאולוג
	פהינה	אדריכלית שימור
	צביקה	רשות עתיקות
	יצחק זומרתי	אגף מכרזים רשג"ל
	מיכל	שמורת גמלא
	מוסא, עמיר	פומר מהנדסים

נערך סיור במתחם העיר העתיקה ובהסברו של אורי מילר, שביל כניסה לכוון הפירצה עשוי אבן משוקעת בעפר. בור מים מיועד לכיסוי ע"י סבכת רשת.

1. רחבת כינס לפני הפירצה

יבוצע משטח מפולס בשטח של כ- 50 מ"ר, ע"י פתיחת המדרון של חומרי השפך מלמעלה, בניית קיר ספסל בגובה 40 ס"מ. בחפירה יש להגיע עד לפני סלע קיים. אבני הריסה מהקיר לא ישמשו לבניה וישארו כמצג של הריסות החומה. פינת החומה נשמרת גלזיה ועל כן יש לוודא פני קרקע טבעית ליצירת שביל הגישה ורחבת הכינס.

2. יש להסדיר קיר האבן האלכסוני סביב הפירצה ולאורך מהלך המדרגות בבניה וניקוי התוואי. בסוף מהלך השביל משולב במדרגות תוצר רחבה לקליטת ההולכים ושבים, מהשביל הצדדי. מפינת בית הכנסת יבנה מחדש קיר האבן האלכסוני וימשך עד פינת הבית שמשמאל. מהלך המדרגות המתכתי יעבור דרכו באלכסון עד למפלט העליון.

3. תמיכת המדרון שמעל תעלת המים ע"י קיר אבן מורחק. הטיפול בקטע זה יבוצע אחרי 20/9 בו יוחלט על עבודות השחזור והשתלבות אתם בקטע זה. רחבה לפני בהכ"נ תסתיים עם אבן שפה מסביב לתמיכת הטוף. כל הרחבות יהיו בשיפוע מתון לניקוז לכוון המדרון.

פומר מהנדסים בע"מ

יעוץ נהיגה האום ופקודה

4. בכניסה לבה"נ מוצע ע"י אילן לבצע הגבהת קירות קיימים בשני החדרים שמשמאל זכך למנוע תנועת מטיילים וסיפוס על המדרון הבלתי יציב.
5. המדרגות העולות לכיוון המתחם החשמונאי יפורקו. החומר ישמש לבניית מדרגות חדשות בתואי השביל מתחת למקווה.
6. השביל יעלה ממערב עד לרחוב שבתוך המתחם יעבור בין המבנים וימשיך מצדו השני לטפס לשביל הרכס המבוצע. השביל שבתוך המתחם יבוצע ע"י רשות העתיקות.
7. הקיר המלווה את שביל הרכס החדש יבוצע בחלקו העליון בשיפוע של 20° כך שיהיה שונה מאופי הקירות הקיים בעיר.
8. הסיוור הורחב והצוות עבר בתואי השביל המתוכנן לעבור ליד הוילה שטח H לאזור התעשייתי וסגירת הטבעת דרך שביל רכס חדש ועד למתחם החשמונאים שמלמעלה. הסיוור אינפורמטיבי לתכנון ולא לביצוע כעת.
8. נבחנו דוגמאות הקבלן בבניית המדרגות וקירות אבן. הדוגמאות אושרו והובעה שביעות רצון מהביצוע.
9. במגדל יעשה נסיון חפירה, והזזת הסלע בכניסה.
10. בשביל המוצא יש להתוות את הדרך אל שביל הכניסה מאחורי רחבת החניה ולבטל את שביל השירות המוביל למחנה.

ברכת שנה טובה שלוחה לכל העובדים והשותפים בפרוייקט

רשם

עמיר חשמונאי
פומר מהנדסים

העתק:

נוכחים
אדר' זאב מרגלית - רשג"ל אגף פיתוח
מנחם שני - רשג"ל מחוז צפון

פומר מהנדסים בע"מ

יעוץ נהול האום ופקוה

שביל התצפיות העליון

נערכה סקירה על היקף הביצוע המתבקש במסגרת מכרז זה.

- 1 חיבור בין דיר קרוח לכוון התצפית נעשה ע"י נתוב בשטח וסימון. הביצוע בפועל בלווי הפיקוח ומשה הרטל מרשות העתיקות.
- 2 השביל מדיר קרוח לשביל הסבעתי לא יטופל בשלב זה.
- 3 השביל לאנדרטה יבוצע בעזיפות ראשונה ובתאום עם אנשי השמורה.
- 4 מצפורים לעיר העתיקה מבוצעים במלואם. כמו כן יש לבצע חסימות בולדרים למניעת התפרסות מטיילים בשטח.
- 5 מצפורי הנשרים יבוצעו ללא סככות המצפורים.
- 6 השביל ממצפה הנשרים יעבור לעד בית הבד בתאום עם משה הרטל מצפון או מדרום. השביל לחניה על התואי הקיים. שביל הנכים יעבור מצפון לאלה. תחת האלה יבוצע דרוג פודסטי וספסלי ישיבה. השלמת בולדרים וקירון על הסלעים שמתחת לעץ. בולדרים יפים לישיבה ניתן להניח תחת העץ.
- 7 המשך סיור לאנדרטה ולתצפית והתווית השביל לפי הנחיות נציגי השמורה.
- 8 מהיום ניתן להתחיל בביצוע העבודה.

רשם

עמי חשמונאי
פומר מהנדסים

העתק:

נוכחים
זאב מרגלית - רשג"ל אגף פיתוח
מנחם שני - רשג"ל מחוז צפון

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

כ"ד בתשרי התשנ"ט
14 באוקטובר 1998
מספרנו: 317

לכבוד
מר יצחק גרוסמן
חשב רשג"ל
רמת גן

הנדון: ניטור בגמלא

הרינו להתחייב לממן סך - 50,000 ש"ח בשנת 98 לצורך עבודות ניטור ומחקר בגמלא.
איש הקשר לביצוע העבודה יהיה מר ויקטור אלבראנס.

בברכה,

חיי צאיג, מנכ"ל

העתק: מר ויקטור אלבראנס - כאן
גזברות חמ"ת

פומר מהנדסים בע"מ

יעוץ נהול האום ופקוה

אד. 984840678
16/9/98

שמורת גמלא

סיכום סיור תכנון פיקוח עליון מיום 15/9/98

נוכחים:	ציפיק'ה הראל	מועצה אזורית גולן
	אורי מילר	אדריכל
	ויקטור אלברנס, דוד	חמ"ת
	אילן קידר	רשות העתיקות
	דני שיאון	ארכיאולוג
	פהינה	אדריכלית שימור
	צביקה	רשות עתיקות
	יצחק זומרתי	אגף מכרזים רשג"ל
	מיכל	שמורת גמלא
	מוסא, עמיר	פומר מהנדסים

נערך סיור במתחם העיר העתיקה ובהסברו של אורי מילר. שביל כניסה לכוון הפירצה עשוי אבן משוקעת בעפר. בור מים מיועד לכיסוי ע"י סבכת רשת.

1. רחבת כינוס לפני הפירצה

יבוצע משטח מפולס בשטח של כ- 50 מ"ר, ע"י פתיחת המדרון של חומרי השפך מלמעלה, בניית קיר ספסל בגובה 40 ס"מ. בחפירה יש להגיע עד לפני סלע קיים. אבני הריסה מהקיר לא ישמשו לבניה וישארו כמצג של הריסות החומה. פינת החומה נשמרת גלויה ועל כן יש לוודא פני קרקע טבעית ליצירת שביל הגישה ורחבת הכינוס.

2. יש להסדיר קיר האבן האלכסוני סביב הפירצה ולאורך מהלך המדרגות בבניה וניקוי התואי. בסוף מהלך השביל משולב במדרגות תוצר רחבה לקליטת ההולכים ושבים, מהשביל הצדדי. מפינת בית הכנסת יבנה מחדש קיר האבן האלכסוני וימשך עד פינת הבית שמשמאל. מהלך המדרגות המתכתי יעבור דרכו באלכסון עד למפליס העליון.

3. תמיכת המדרון שמעל תעלת המים ע"י קיר אבן מורחק. הטיפול בקטע זה יבוצע אחרי 20/9 בו יוחלט על עבודות השחזור והשתלבות אתם בקטע זה. רחבה לפני בהכ"נ תסתיים עם אבן שפה מסביב לתמיכת הסוף. כל הרחבות יהיו בשיפוע מתון לניקוז לכוון המדרון.

פומר מהנדסים בע"מ

יעוץ נהול הצום ופקוה

4. בכניסה לבהל"נ מוצע ע"י אילן לבצע הגבהת קירות קיימים בשני החדרים שמשמאל ובכך למנוע תנועת מטיילים וטיפוס על המדרון הבלתי יציב.
5. המדרגות העולות לכיוון המתחם החשמונאי יפורקו. החומר ישמש לבניית מדרגות חדשות בתואי השביל מתחת למקווה.
6. השביל יעלה ממערב עד לרחוב שבתוך המתחם יעבור בין המבנים וימשיך מצדו השני לטפס לשביל הרכס המבוצע. השביל שבתוך המתחם יבוצע ע"י רשות העתיקות.
7. הקיר המלווה את שביל הרכס החדש יבוצע בחלקו העליון בשיפוע של 20° כך שיהיה שונה מאופי הקירות הקיים בעיר.
- הסיור הורחב והצוות עבר בתואי השביל המתוכנן לעבור ליד הוילה שטח H לאזור התעשייתי וסגירת הטבעת דרך שביל רכס חדש ועד למתחם החשמונאים שמלמעלה. הסיור אינפורמטיבי לתכנון ולא לביצוע כעת.
8. נבחנו דוגמאות הקבלן בבניית המדרגות וקירות אבן. הדוגמאות אושרו והובעה שביעות רצון מהביצוע.
9. במגדל יעשה נסיון חפירה, והזזת הסלע בכניסה.
10. בשביל המוצא יש להתוות את הדרך אל שביל הכניסה מאחורי רחבת החניה ולבטל את שביל השירות המוביל למחנה.

ברכת שנה טובה שלוחה לכל העובדים והשותפים בפרוייקט

רשם

קאלינה
עמיר חשמונאי
פומר מהנדסים

העתק:

נוכחים
אדר' זאב מרגלית - רשג"ל אגף פיתוח
מנחם שני - רשג"ל מחוז צפון

פומר מהנדסים בע"מ

יעוץ נהול האום ופקוה

שביל התצפיות העליון

נערכה סקירה על היקף הביצוע המתבקש במסגרת מכרז זה.

1. חיבור בין דיר קרח לכוון התצפית נעשה ע"י נתוב בשטח וסימון. הביצוע בפועל בלוח הפיקוח ומשה הרטל מרשות העתיקות.
2. השביל מדיר קרח לשביל הטבעתי לא יטופל בשלב זה.
3. השביל לאנדרטה יבוצע בעדיפות ראשונה ובתאום עם אנשי השמורה.
4. מצפורים לעיר העתיקה מבוצעים במלואם. כמו כן יש לבצע חסימות בולדרים למניעת התפרסות מטיילים בשטח.
5. מצפורי הנשרים יבוצעו ללא סככות המצפורים.
6. השביל ממצפה הנשרים יעבור לעד בית הבד בתאום עם משה הרטל מצפון או מדרום. השביל לחניה על התואי הקיים. שביל הנכים יעבור מצפון לאלה. תחת האלה יבוצע דרוג פודסטי וספסלי ישיבה. השלמת בולדרים וקירן על הסלעים שמתחת לעץ. בולדרים יפים לישיבה ניתן להניח תחת העץ.
7. המשך סיור לאנדרטה ולתצפית והתווית השביל לפי הנחיות נציגי השמורה.
8. מהיום ניתן להתחיל בביצוע העבודה.

רשם

דאניה
עמי חשמונאי
פומר מהנדסים

העתק:

נוכחים
זאב מרגלית - רשג"ל אגף פיתוח
מנחם שני - רשג"ל מחוז צפון

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

מחוז כרמל ועמקים

צוות היגוי נמלא 26.8.98

רשימת משתתפים:

זאב מרגלית

יעקב שפר

אורי זיק

דוד גואלמן

ויקטור אלברנס

אהרון לזיתן

דוד ברוידא

יובל ארטמן

עמית רדוני

עופר בחט

אדרי גילר, אדרי הולנדי גילר - לדרמן

עמיר חשמונאי - פומר מהנדסים

גי מילר - אדריכלות נוף

צביקה מיץ

עתיקות מנידו, ד"ר חבל מנידו 19230, טל: 06-6522167, 06-6449564, פקס: 06-6420312

ד"ר זיבומינסקי 35, רמת-גן 52511, טל: 03-5766888, פקס: 03-7511858 • ד"ר ירמיהו 78, ירושלים 94467, טל: 02-5005444, פקס: 02-5383405

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

מחוז כרמל ועמקים

27 אוגוסט, 1998
חי אלול, תשנ"ח
411-98

איקטאר אלהים
זיס יצין

הנדון: צוות היגוי נמלא 26.8.98

משתתפים: ראה דף מצורף.

1. הועברה תכנית עבודה, תקציב סרוייקט נמלא 1998, (רצ"ם) ההצעה שאושרה. יש לזרף למשתתפי צוות ההיגוי את ריכוז מקורות התקציב - העברת החומר באחריות ויקטור.
2. נמסר דווח ע"י יעקב שפר על עבודות השימור בעיר העתיקה.
העבודות ימשכו עד סוף ספטמבר.
לקראת סוף החודש יקבע סיור של הצוות להצגת עבודות השימור ע"י תחום השימור ברשות העתיקות שני מוקדים בתכנון יתואמו טוב בשטח בין תכנון השביל בעיר העתיקה לבין תחום השימור:
א. הרחבה לפני הפריצה.
ב. שביל המדרגות העולה ברובע החשמונאי.
בסוף השנה יועבר מחנה השימור, למקומו המתוכנן בקצה דרך השיטע.
3. האדריכל גילר חציג את תכנית מערך הכניסה.
סוכם על תכנון בשלב אחד של 650 מ"ר. תוספת הבניה משלב אי יהיו לשני אלמנטים:
א. אזור המנהלה.
ב. הגדלת אולם ההמחשה והתצוגה.
לוח זמנים: עד סוף אוקטובר - גיבוש תפרוגרמח התכניות במבואה ובמקביל השלמת התכנון.
תכנון סופי עד אמצע נובמבר.
תכניות מפורטות, כולל יועצים עד פברואר 99.
יציאת למכרז במהלך פברואר - מרץ, תחילת ביצוע באפריל 99.
4. הצעת עקרונות מכרז השיטע אושרה באופן כללי, עלו הערות שיתעדכו במסמכי מכרז הסופיים.
הרשות תדאג למרסום, מכרז סגור לתושבי רמת הגולן. הכוונה שאם השלמת ביצוע הדרך לעתיקות יוכל לפעול כבר השאטל.
5. דווח על הביצוע נמסר ע"י אמיר - פומר מהנדסים.
צוות ההיגוי הבא יעסוק בתאור סיור בתצפיות נשרים בצרפת - ע"י ציפקה.

רשם: זאב מרגלית

העתק: אחרון ורדי - מנכ"ל
אייל שי.
רונית מורן.
מושון נבאי.
ציפקה הראל.
מודי אורון.
למשתתפים.

ט' אלול, תשנ"ח
31 אוגוסט, 1998

FAX

שלום
בברכה
הילולת הילולת הילולת
התקווה! ויאלו
2/2/98

לכבוד:
ויקטור אלבראנס
ח.מ.ת.

שלום רב,

בהמשך לפגישה האחרונה של צוות שיווק גמלא, להלן שתי הצעות שקיבלתי
עד עכשיו:

1. לוגו ומסר מוביל של קמפיין השיווק ע"י "שקולניק תקשורת" -
\$2000 + מע"מ.
2. הפקת סרט תדמית לגמלא ע"פ המפרט שביקשנו, ע"י סרטי אלרום -
\$15,000 + מע"מ.

בברכה
ישראל אשד מנכ"ל
עמותת התיירות גולן

העתק:
ציפק'ה הראל

ויקטור אלהרנס

הרשית לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

רח' ימית 78, ירושלים 9447 טל 5025444-02, פקס 5323425-02
רח' זכמיתקי 25, רמת-גן 52511 טל 5766998-02, פקס 7511838-02

תאריך 12.8.98

אל: ויקטור אלהרנס, ציפורה, יהודה גולמן, רונת, מנחם שני.
מאת: גאב מירב'א

הנדון: פטור מבואה עבודה זקוקים זממא 1998
זהרצ'עק מיום 11 אלג'אס 1998

באקוון ההצעה (כאל) קי
באר העמלי ע גול העמלי

הן עכשן חקב והעבר אלי כבי שאמצי
לפני אעמ'ה'ה'ה' הק'ר'ר'ר'.

הבוכה
גאב מירב'א

הח'ק: מובי אנון.
מושן גמלי.

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

י' אלול, תשנ"ח
1 ספטמבר, 1998
Document2

Handwritten signature: אילנה ארמון

אל: אילנה ארמון

הנדון: צוות היגוי גמלא

צוות היגוי גמלא יתכנס ביום ג' 20.10.98 בשעה 14.00 במשרדי הרשות ברמת גן.

הנושאים שיעלו:

1. מערך ההמחשה והתצוגה במבואה ובאתר - יובל ארטמן.
2. תיאור רשמי סיור בצרפת ודיון על תצפיות הנשרים.
3. תכנית שיווק גמלא - עוזי ברזילי.

אודה על אישור השתתפותך בישיבה זו לטלפון 03-5766839 או לפקס 03-7511858.

בברכה

ציפי חזן

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

חטיבת קליטת מבקרים

לשכת מנכ"ל

ד' אלול, תשנ"ח
26 אוגוסט, 1998
UZI102.DOC

סיכום פגישה - צוות שיווק גמלא

משתתפים: ויקטור אל ברנס, ציפקה הראל, ישראל אשד, עוזי ברזילי

1. הטמעת סלוגן חדש בנושא "גמלא" ולוגו.
תעוך בדיקה במשרדי פרסום - עוזי יבדוק במשרד הפרסום O.K.
ישראל יבדוק במשרד הפרסום - שקולניק
2. סיכום פגישה - גמלא
 - א. מאמרים באנגלית בטיפול ובאחריות ישראל אשד לביצוע מיידני.
הכנת חומר עד ל - 30.8.98.
 - ב. סיור עתונאים מח"ל המוצבים בישראל - ישראל מטפל מול אורלי דורון ממשרד התיירות וידין רומן - בתאום דוברות הרשות.
 - ג. חומר מצולם על הגולן - עריכת סרט על ידי אולפני אלרון?
בתאום דוברות הרשות - באחריות ישראל לקבל הצעות מחיר.
3. פעילות חגי תשרי
פסטיבל נשרים (באחריות הרשות
פעילות ביה"כ)
פעילות מיוחדת עם ערוץ הילדים - בטיפול ובבדיקת ישראל.
4. קביעת נוהלי עבודת הועדה
פגישות פעם בחודש ועל פי צורך.
החלפת מכתבים והצעות בפקס.
עבודה מול צוות ההיגוי - להגדרת תקציב השיווק.

רשם: עוזי ברזילי

העתק: משתתפים
סיני ברזני
זאב מרגלית
מושון גבאי
מנחם שני
עמית רודני

ירושלים, 11 באוגוסט 1998

י"ט באב התשנ"ח

מספרנו : 8352

תכנית עבודה ותקציב גמלא 1998 (אש"ח)

הצעה לעדכון 8/98

מס'	הפרוייקט	תקציב	ביצוע	הערות
1.	קוי מים	370	רשג"ל	בביצוע
2.	שימור העיר העתיקה	1,000	רע"ת	בביצוע, המשך ב- 99
3.	חפירות מתנדבים	400	מוא"ז גולן	בביצוע
4.	דרך היורדת לתל	1,400	קק"ל	בביצוע
5.	מסלול קצר בתל+המחשה	500	רשג"ל	לפני ביצוע, המשך ב- 99
6.	שביל טבעתי+מצפורים	700	רשג"ל	לפני ביצוע, לא כולל תרומה בסך 80 אלף \$
7.	ניטור	50	רשג"ל	60 אש"ח נוספים מרשג"ל וממשרד איכות הסביבה.
8.	שיווק	100	רשג"ל	
9.	חיבור הצומת	500	קק"ל	השתתפות מע"צ בסך 200 אש"ח
10.	תכנונים וכללי	210		
	סה"כ	5,230		

הערה: במידה וישארו יתרות לא מחוייבות לסוף השנה תדון תוספת 50 אש"ח לניטור.

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

י"ד תמוז, תשנ"ח
8 יולי, 1998
UZI66.DOC

הצעה למבנה תוכנית שיווק לגמלא

הגדרת הקונספט: גמלא - "מצדה שבגולן"
אתר טבע וגבורה

אסטרטגיה:
* משיכת מבקרים תוך יצירת מיתוס לסיפור ההירואי של גמלא בגולן.
* הסטת תנועת מטיילים מהגליל ומהגולן לגמלא.

- טקטיקה -
דרכים לביצוע:
1. איתור קהלי יעד (תיירות פנים, תיירות נכנסת)
 2. הגדרת המוצר
 3. החדרת הסיפור והאתר לקהל מפולח ומוגדר
 4. הרחבת שוק המבקרים בגמלא על ידי עבודה מול מארגני התיירות וחברות הטיולים.

מטרות ויעדים:
הגברת מס' המטיילים בגמלא.
יעד מספרי - 100 אלף מבקרים בשנת 1999.

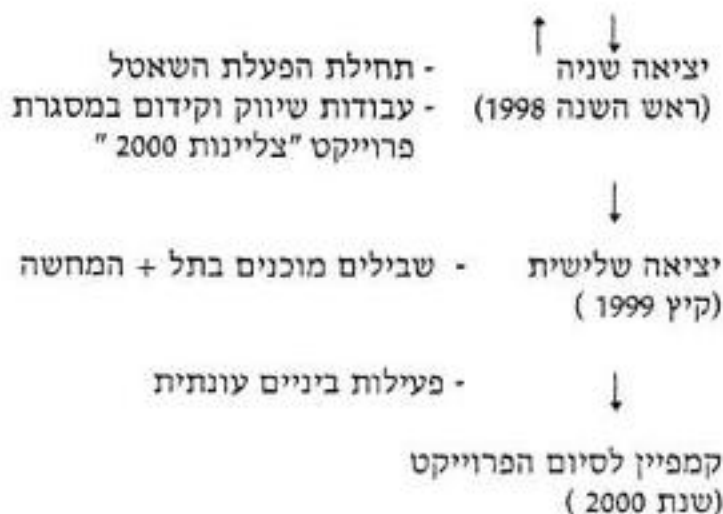
תוכנית לביצוע:

- * הגדרת כלים - יח"צ, פרסום, קידום מכירות.
* הגדרת משאבים - תקציב נגזרת מהפרוייקט כולו 249,000 (מתקציב מנהלת הפרוייקט).

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

י"ד תמוז, תשנ"ח
8 יולי, 1998
UZI66.DOC

* לוח זמנים (הערכה) - יציאה ראשונה - מידי - תחילת החדרת המוצר הנוכחי

שלבם בתוכנית הביצוע

שלב	מועד	אטרקציה	כלים	תקציב
א. חשיפה 1	חגי תשרי ספט' 1998	הפעלת השאטל	פרסום יח"צ	50,000 ש"ח
ב. חשיפה 2	קיץ 1999	שבילים מוכנים והמחשה בתל	פרסום יח"צ קד"מ (הדרכות)	50,000 ש"ח
ג. חשיפה 3	תחילת 2000	סיום הפרוייקט	פרסום יח"צ קד"מ	50,000 ש"ח

* תקופות ביניים - חיזוק והמשך השיווק וקידום האתר בפרסום ויח"צ
ביתרת התקציב 99,000 ש"ח.
בתקופות הביניים ימשכו מאמצי השיווק של הרשות והעמותה לקידום
האתר.

ההצעה הנ"ל בנוייה על בסיס רעיוני וכמבוא לפתוח השלבים והרחבתם
בתוכנית מפורטת שתועבר על ידי צוות ועדת השיווק.
רשם: עוזי ברזילי

רח' ירמיהו 78, ירושלים 94467 טל' 02-5005444 פקס' 02-5383405
רח' ז'בוטינסקי 35, רמת-גן 52511 טל' 03-5766888 פקס' 03-7511858

גוי
קמ"א

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 11 באוגוסט 1998

י"ט באב התשנ"ח

מספרנו: 8352

תכנית עבודה ותקציב גמלא 1998 (אש"ח)

הצעה לעדכון 8/98

מס'	הפרוייקט	תקציב	ביצוע	הערות
1.	קוי מים	370	רשג"ל	בביצוע
2.	שימור העיר העתיקה	1,000	רע"ת	בביצוע, המשך ב- 99
3.	חפירות מתנדבים	400	מוא"ז גולן	בביצוע
4.	דרך היורדת לתל	1,400	קק"ל	בביצוע
5.	מסלול קצר בתל+המחשה	500	רשג"ל	לפני ביצוע, המשך ב- 99
6.	שביל טבעתי+מצפורים	700	רשג"ל	לפני ביצוע, לא כולל תרומה בסך 80 אלף \$
7.	ניטור	50	רשג"ל	60 אש"ח נוספים מרשג"ל וממשרד איכות הסביבה.
8.	שיווק	100	רשג"ל	
9.	חיבור הצומת	500	קק"ל	השתתפות מע"צ בסך 200 אש"ח
10.	תכנונים וכללי	210		
	סה"כ	5,230		

הערה: במידה וישארו יתרות לא מחוייבות לסוף השנה תדון תוספת 50 אש"ח לניטור.

בבקשה - בחיול!

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

רח' ירמיהו 78, ירושלים 94467 ס"ל 02-5005444 מסק"ל 02-5283400
רח' יובל 35, רמת-קן 52511 ס"ל 03-5766888 מסק"ל 03-7511858

תאריך 26.8.98

אל: פנ' צבי - אל - רשת החקיקה
מאת: טל' מנאלי

הנדון: התחייבות לפיקוח ארכיאולוגי - גתא

המש' רשת החקיקה והגנים הלאומיים למחייבת
לממן פיקוח על רשת החקיקה
הברק החקיקה גתא

היקף הפיקוח - 30 - 8 ימי עבודה
עלות הפיקוח - 730 ש"ח ליום

בתיאום יומי עבודה בשטח
תחילת עבודת הפיקוח אה - 26.8.98 לפי
קריאתו של אלו השמואל - בינה מנהלים

בניכור
טל' מנאלי

הפק' מנאלי ואלון, צביקה צוק
מנאלי שני, שמי רצוני, ארנון מוכן
אמי - פולג מנהלים
ויקטור א.ח.ח.

חברה הסטטוטורית יתירות

דואר וכנס

2.5-00-1998

לידיעה

סיפור

קרן קיימת לישראל

אגף התקציבים

אי באלול תשנ"ח
23 באוגוסט 1998
תק/675/צג

לכבוד
גבי נירה פרץ
החברה הממשלתית לתיירות
רח' קרן היסוד 38
ת.ד. 4258
ירושלים 91026

ג.ג.

הנדון: מעלה גמלא - דרך לחניון

להלן פירוט השקעותינו בנדון כפי שדווח לנו ע"י מנהל הכשרת קרקע חבל צפון של הקק"ל.

גמלא - מס' תקציב 1819-831-97

ש"ח 10,749.04	השקעות 12/97 עפ"י ח-ן עיסקה 13066
ש"ח 31,125.16	השקעות 1/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13170
ש"ח 61,470.00	השקעות 2/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13206
ש"ח 127,256.45	השקעות 3/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13243
ש"ח 13,295.14	השקעות 4/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13278
ש"ח 5,880.61	השקעות 5/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13310
ש"ח 5,926.26	השקעות 7/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13387

ש"ח 255,702.66
ש"ח 600,000.00

ש"ח 344,297.34
=====

פחות תשלום מקדמה לעיקור התייקרויות

יתרה לזכות הפרוייקט

- סכום זה מהווה חלק השתתפותכם.

- מצ"ב פירוט בגוף חשבון העיסקה.

- דיווחים נוספים יועברו בהתאם להתקדמות העבודה.

בברכה,
ציון גורן

העתקים: מר ע. רדיין - ק"ח
מר ע. גוטליב - כאן
מר ז. יצחקי - ק"ח

קרן קיימות לישראל

מינהל פיתוח הקרקע

הכשרת קרקע חבל צפון (הק"צ)

קרית חיים ת"ד 45 מיקוד 26103 טל: 04-8470231 פקס: 04-8470232

אל: חברה משלמתית לחיירות

תק"צ/1819/13387
 מוסק מורשה: 850031741
 1

מס' מס' : 13387
 מס' מס' : 7
 מס' מס' : 1819-83-1-97
 מס' מס' : 1819-83-1-97

תאריך הדפסה: 17/08/98
 שם מממן : חתת
 מאתר : מעלה גמלא

המשרד הראשי
 קרן קיימות לישראל
 הכשרת קרקע
 חבל צפון
 ת"ד 45 קרית חיים
 מיקוד 26103
 טלפונים:
 מנהל 04-8470231
 תקציבים 04-8470228
 ר 04-8470224
 הנח"ח 04-8470236
 04-8470237
 04-8470238
 הנדסה 04-8470220
 פקס 04-8470232

מספר דורי	תאריך גילוי	מס' מס' : מס' מס' :	מס' מס' : מס' מס' :	מס' מס' : מס' מס' :	מס' מס' : מס' מס' :
1	שופל 950/955	ש"מ	18.00	121.00	2,178.00
2	מחפר 231/229	ש"מ	27.50	195.80	5,384.50
3	מיכלית - הפרשים				-210.10
4	מבש - הפרשים				-286.33
5	שמירה	ס"מ	4.00	244.01	976.04
6	שמירה - הפרשים				168.74
7	חומרים - הפרשים				-45.10
8	הובלת ציוד				1,964.60
סה"כ הטקנות למודע 07/98: 10,130.35					
מזה חלקכם בחימון הפרוייקט 50% 5,065.18					
ובוד 17% מס"ח 861.08					
סה"כ כולל מס"ח 5,926.26					

השקעותינו (ש"ח):	100% ללא מס"ח	100% כולל מס"ח	חלקכם ללא מס"ח	חלקכם כולל מס"ח
במשכונן קודם :	426,968.16	499,552.71	213,484.10	249,776.40
במשכונן זה :	10,130.35	11,852.51	5,065.18	5,926.26
סה"כ :	437,098.51	511,405.22	218,549.28	255,702.66

לאחר אישור החשבון וקבלת התשלום, תוצא השבועית מס בחוק.

המחוזות:

יקנעם
 ת"ד 190
 יקנעם מושבה
 מיקוד 20600
 טל 04-9599304
 04-9599303
 04-9599317

צפת
 בנין הסוה"י
 ת"ד 1419 צפת
 מיקוד 13113
 טל 06-6972933
 06-6924581
 06-6924710
 פקס 06-6973371

כברי
 ת"ד 49 נהריה
 מיקוד 22100
 טל 04-9823338
 04-9823901
 פקס 04-9826106

ה"ח: ע. דרורי
 ע. גוסלי
 ר. ישראל, נב' ש. אמ"ם
 ו. גרצברג
 ג. צורף
 ו. חוברת

כאן -
 ס"מ -
 כאן -
 צפון -
 ס"מ -
 ס"מ -

ז. יצחקי
 מנהל הכשרת קרקע
 חבל צפון

מינהל פיתוח הקרקע

תאריך: 9/8/98

אל: יובל אלביץ - מנהל ממשלתי - ארנונה

מס' פקט: 5663159

מס' דפים כולל דף זה: L

מאת: דוד ברוידא
טל' 6707573 - 02
פקט 6221491

הנדון: האלא - פינה ה' צומ

התקבלה אולטו אברוקט אולטו טים נרצ'א
 במלואו אין כהג' וצאל לפי הקב' התקנה
 המבוך בעצ'צול אולטו אכ'צ'צ' ונצ'צול כ'כ'צ'
 בעצ'צ'ים
 בכל מקרה פינה ה' צומ' בעצ'צ'א ס'ס'צ'א
 אצ'י אצ'צ' יצ'צ'א ס'ס'צ'א אצ'צ'צ' קצ'א אולט'
 היא אצ'צ'א. ס'ס'צ'א ה' צומ'צ' אצ'צ'צ' ס'ס'צ'א אצ'צ'צ' אכ'צ'צ'
 אצ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ'
 כ'כ'צ' ס'ס'צ'א (תקצ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ'
 אצ'צ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ'

צ'צ'צ' אצ'צ'צ' אצ'צ'צ'

ת"ק
747

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

י"ד באייר התשנ"ח
10 במאי 1998
מספרנו: 7577

זכרון זכרים 33/98

1. בין: החברה הממשלתית לתיירות (חמ"ת) צד א'
לכין: רשות שמורות הטבע והגנים הלאומיים (הרשות) צד ב'

2. כנושא **ביצוע** פרוייקט תיירות משותף כדלקמן:

3. הפרוייקט: תכנון וביצוע שביל טיול טבעתי המותאם לנכים+מצפורים

4. מקום: שמורת הטבע נמלא בגולן

5. התכנון: ע"י צד ב' או מי מטעמו.

6. הביצוע:

ע"י הרשות או מי מטעמה עפ"י הוראות כל דין.

7. מימון הפרוייקט יעשה עפ"י החלוקה הבאה:

תכנון השתתפות צד א' עד 700,000 ש"ח כולל מע"מ.

השתתפות צד ב' עד 300,000 ש"ח כולל מע"מ.
(\$ 80,000.-)

8. תנאי מימון הפרוייקט משוערים:

השתתפות צד א': עד 1 מיליון ש"ח. עם חתימת ההסכם תועבר מקדמה בגובה

25% לעיקור התייקרויות והיתרה תועבר כנגד חשבונות ביצוע מאושרים

שיועברו לחמ"ת.

השתתפות צד ב': תכנון ניהול ביצוע ופיקוח עפ"י הוראות כל דין

9. תקבולים מהפיתוח: לצד ב'.

10. הזכויות לגבי הפרוייקט ומהותן: לצד ב'

11. ניהול הפרוייקט יהיה: ע"י צד ב' עפ"י הוראות כל דין.
12. אחזקת הפרוייקט יהיה: ע"י צד ב' עפ"י הוראות כל דין כנדרש לאתר קולט קהל מנקרים ותיירים.
13. אפשרות שימוש לנכים ומוגבלים: צד ב' מתחייב כי באתר יוחקנו כל המתקנים והאביזרים הנדרשים על מנת לאפשר לנכים ולמוגבלים את השימוש בו.
14. לא תחול על חמ"ת כל אחריות לכל נזק שיגרם לכל אדם ו/או רכוש כתוצאה מביצוע הפרוייקט ו/או כתוצאה מכל מעשה ו/או מחלל הקשור ו/או הכרוך בביצועו, שהאחריות המלאה בניגם תחול על צד ב'.
15. ~~הרשות תשפה את החמ"ת ותשיב לה כל סכום שהחמ"ת תדרש לשלם לכל גוף ו/או רשות ו/או מוסד בגין ו/או בקשר עם ביצוע הפרוייקטים ו/או בגין כל מעשה ו/או מחלל הקשור בביצוע, ובכלל זה גם אך לא רק כל סכום שהחמ"ת תדרש להוציא לצורך ההתדיינות המשפטית שתהא כרוכה בענין, וזאת ללא הגבלה בסכום ומיד עם קבלת דרישה.~~
16. ~~מבלי לגרוע מן האמור בסעיפים לעיל צד ב' מתחייב לרכוש על חשבונו פוליסת ביטוח מאימה לכסוי נזקים העלולים להיגרם לצד שלישי ו/או לרכושו כתוצאה מביצוע הפרוייקט ו/או כתוצאה מכל מעשה ו/או מחלל הקשור בו ו/או הכרוך בביצועו. פוליסת הביטוח תהא בסכום שלא יפחת מ- \$ 1,000,000 (מליון דולר ארה"ב). לכל מקרה והיא תעמוד בתוקפה בכל מהלך תקופת ביצוע הפרוייקט. המוטבים על-פיה יהיו החמ"ת והרשות. כיחד ולחוד, היא תכלול סעיף של אחריות צולבת, יקבע בה במפורש שחברת הביטוח לא תוכל לשוב אל החמ"ת בתביעת שיכוב, וקודם להוצאתה היא תאושר על-ידי יועץ הביטוח של החמ"ת. קודם לרכישתה של פוליסת הביטוח כאמור לא תהא מוטלת על החמ"ת החובה להעביר לרשות כספים בגין ו/או בקשר עם השתתפותה במימון ביצוע הפרוייקט בהתאם לאמור בסיוכום דברים זה, ורכישתה של פוליסת הביטוח כאמור על ידי הרשות לא תגרע מאחריותו של הרשות בהתאם לאמור בזכרון דברים זה ומהתחייבותיו על פיהם.~~
17. במקרה ולאחר שהחמ"ת שילמה עבור תכנון הפרוייקט ו/או חלק ממנו, הפרוייקט לא יצא לפועל כתוצאה מסיבות שאינן תלויות בחמ"ת, ומבלי לגרוע מכל זכות אחרת שתעמוד במקרה כזה לחמ"ת כנגד צד ב' לפי הסכם זה ולפי כל דין, כי אז כל הכספים שהחמ"ת תוציא לצורך תכנון הפרוייקט, יחשבו כהלוואה שהיא נתנה ל- צד ב'. הלוואה זו תעמוד אז ובמקרה כזה לפרעון מיידי, ועל צד ב' יהיה להשיב לחמ"ת כספים אלו כשהם צמודים למדד תשומות הבניה הידוע המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, וכשהם נושאים ריבית בשיעור שיהיה נהוג אותה עת בבנק לאומי לישראל בע"מ על הלוואות צמודות למדד כאמור, וזאת החל ממועד תשלומם על-ידי החמ"ת ועד להשבתם לידיה בפועל.

סעיפים
ה"ם יחולו
בסעיפים
15 ו-16
ה"ם יחולו
ה"ם יחולו
ה"ם יחולו
ה"ם יחולו
ה"ם יחולו
ה"ם יחולו

- 3 -

18. צד ב' מתחייב לפעול בכל הקשור לשילוט הכוונה לפרויקט ולשילוט ההנחיה בו, לרכות צורת השלטים וגודלם על פי הוראות והנחיות החמ"ת כפי שפורסמו על ידי החמ"ת.

19. הסמכות המקומית לדון בכל תביעה שתוגש על ידי מי מהצדדים למסמך זה בכל עניין הקשור בו, תהא נתונה לבית - המשפט המוסמך מבחינת העניין בעיר ירושלים. ואולם האמור לעיל לא יגרע מזכותה של החברה הממשלתית לתיירות (והיא לבדה) להגיש כל תביעה כזאת לכל בית משפט שיהא מוסמך לדון בתביעה מבחינת העניין, בכל מקום אחר לפי בחירתה.

20. תנאים מיוחדים: _____

21. מימון צד א' מותנה:

בביצוע בפועל של התכנון והפרוייקט, ויהיה צמוד למועדים שיקבעו.

תאריך:

חזי צאיג

מנכ"ל חמ"ת

צד א' - חמ"ת

צד ב' - הרשות

למניעת ספיקות מוצהר בזה כי הסכום שהוקצב ע"י החמ"ת לתכנון וביצוע הפרוייקט, הינו אומדן בלבד. החמ"ת רושמת לעצמה את הזכות המלאה לפי שיקול דעתה המוחלט והבלעדי לשנות/או להקטין את הסכום המוקצב.

מחלקת כספים
נתקבל
2978
ב

קרן קיימת לישראל

אגף התקציבים

ל בניסן תשנ"ח
26 באפריל 1998
תק/297/צג

לכבוד
גבי נירה פרץ
החברה הממשלתית לתיירות
רח' קרן היסוד 38
תי"ד 4258
ירושלים 91026

ג.ג.

הנדון: גמלא - דרך היורדת לתל גמלא העתיקה

מצי"ב 2 העתקים להסכם בנדון, חתום ומאושר ע"י הצדדים.

אבקש להעביר אלינו מקדמה בסך 400,000 ש"ח לעיקור התייקרויות על חלקכם בעלות הפרוייקט, כאמור בסעיף 8 להסכם.

להמשך טיפולך אודה.

חברה הממשלתית לתיירות
דואר זכום

2-9-09-1998

כדיעה יחידות

341

בברכה

ציון גולן

העתק: מר ע. גוטליב

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

ההימנשותיות התיירות

מסמך נכנס

04-03-000

לידיעה

סיכום

1/2/98

אגף פיתוח

19/7/98

סיכום סיור בגמלא בנושא שילוט והמחשה

משתתפים: ציפקה הראל, אדרי אורי מילר, אדרי אילן קידר, פאינה, ארכיאולוג דני שיאון, מעצב עופר קוטלר, שמוליק הרשקוביץ - גמלא, יובל ארטמן

הסיור התמקד בהתאמת תוכנית השילוט וההמחשה לשטח ולממצאים הארכיאולוגיים ולתנועת קהל המבקרים ע"פ הנקודות הבאות.

1. נבדקה נקודת תצפית נוספת על גמלא העתיקה סמוך לאגדרטת נופלי הגולן. אורי מילר יכין סקיצה לדרך הנישה לתצפית ולאגדרטה.
2. נקבעה נקודת המבוא לעיר גמלא ותחנת ההמחשה הראשונה הכוללת מיקום כלי המלחמה בקטע המזרחי של מחנה החופרים, מול השביל היורד לבור ולפירצה. יש להערך להעברת מחנה החופרים לאזור תחנת השאטל.
3. יש לטשטש את השביל היורד מהמגדל אל מחנה החופרים - מבחינת שיפור הנוף ובכדי למנוע טעות בהכוונת הקהל. השביל היורד מן המגדל יחבור אל השביל הסמוך לבור המים.
4. בפירצה - השלטים ימוקמו 2-3 מטרים מזרחה לפירצה. מיקום מדויק - רק לאחר ניקוי הרחבה המתוכננת, דרומה לפירצה.
5. בית המגורים - שלט הסבר ברחבה הקיימת מתחת למבנה. תיבדק שוב יעילות איור איזומטרי בנקודה זאת.
6. בצוות ההמחשה יוחלט אם יש להוסיף שלט אוירה סמוך לבית המגורים על הפירצה של הרומים אל בית המגורים והעיר.
7. תשוחזר תקרה חלקית מעל חדר המגורים הסגור. צוות ההמחשה ממליץ על שיחזור מלא של החדר הנ"ל.
8. שלט הכוונה ללולאה של תנועת הקהל למקווה, לבית הכנסת ואל הרובע החשמונאי בהמשך.
9. מקווה - השילוט ימוקם ברחבה שבין המקווה לבית הכנסת. תוספת שלט פיתקה לנקודת האגירה.
10. שלטי בית הכנסת ימוקמו בחדר המבוא שלפני בית הכנסת. בבית הכנסת מספר מצומצם של שלטי פיתקה.
11. הפיצול לשביל הארוך - לפני העליה לרובע החשמונאי.
12. בעקבות החפירות הנוכחיות יעלה השביל ממערב לרובע החשמונאי, יחדור אל תוך הרובע בתואי הנוח ביותר שיימצא ויעלה הלאה. אין אפשרות למקם כרגע את רחבת התצפית המתאימה אל הרובע. עם סיום החפירות יקבעו הרחבה והתואי הסופי של המסלול ברובע.
13. אנשי השימור יעבירו אל אורי מילר בהקדם את תוכנית החפירה והשימור המעודכנת של הרובע החשמונאי.
14. אביבית תתייחס לנושא איזכור תקופת הברונזה באתר ע"ג שלט.
15. המסלול הארוך - דני שיאון יתווה על גבי תכנית העיר את המסלול הממומלץ אל אזור התעשייה של העיר ויעביר לאורי מילר. בהמשך, אורי יציע את המסלול הארוך המלא: מהלכו והתחברותו אל המסלול הקצר.
16. המגדל העגול - השלטים ימוקמו ע"ג מעקה האבן לאחר שיושלם. עופר יתכנן את פרט החיבור, בתאום עם אילן קידר.
17. דני שיאון ואילן קידר - קיבלו את הטקסטים שכתבה אביבית להערות בהקדם.
18. מעקות בטיחות יתוכננו ע"פ עקרונות הבטיחות של הרשות בהנחיית ש. שפירא.

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

19. עופר יכין תוך 3 שבועות תכנית שילוט מפורטת, פרט חלופי לרגלי השלטים ופרטי חיבור אל הקרקע.

רשם: יובל ארטמן

תמוצה: משתתפים, ויקטור אלבראנס, אביבית גרא, אדר' זאב מרגלית, אינג' אהרון לויטן, ש. שפירא, מנחם שני,
עמית רדוני.

c/shilut/tzafon/gamla/soumsiur

הרשונו לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

ירושלים, י"ג אב, תשנ"ח
5 אוגוסט, 1998

101
103
סגל

לכבוד
חברי ועדי היגוי - יו"א:

- זאב מרגלית
- ויקטור אלברנס - יו"ת
- ציפורה הראל - רמת הגולן
- אורי זיק - הסתדרות הציונים - חבל הגולן
- מנחם שני

שלום רב,

הגידון: עקרונות ביו גמלא

מצי"ב עקרונות מכלול גמלא כפי שגובשו על ידי לאתר קבלת הערות ה ברים.
אבקש לקבל את אישורכם במטרה להסוך את המסמך - מסמך למכרז.

בב, כה,

צביק מעין
ר"ם

הצחק
שלמה דולברג - מנהל היחידה הכלכלית

867.

C:\WINWORD\SHON\101M-GAMLA.DOC

הרשות לשמור את הטבע והגנים הלאומיים

עקרונות למכרז לשינוע - שמור וגמלא

היזם יקיים הפעול מערך של אמצעי תחבורה אשר יענה על דרישות השינוע בשמורה.

שינוע המבקרים מהמבואה לאורך דרך עד למרגלות אתר העתיקות וכמו כן איסוף מבקרים וחזרתם למערך הכניסה. הרשות שומרת את האופציה להרחיב את מסלולי אפשרויות השינוע ולאפשר שינוע לאתרים נוספים בשמורה תוך איסור נסיעה לרכבים פרטיים.

1. הרשות תערוך מכרז סגור בין תושבי רמת הגולן לשינוע מבקרים מהמבואה בתל בזק לגמלא העתיקה וכן לנקודות נוספות באתר כפי שיקבעו ע"י הרשות.
2. הרשות תסגור לדרך אשר תאפשר לרכב - יעודי (אוסטו וס או טיולית) לנוע בדרך.
3. ינתן זכיון בלעדי ליזם להפעיל את השינוע למשך 5 שנים עם אופציה להארכה עד 5 שנים נוספות.
4. השינוע יפעל בכל שעות פעילות השמורה כולל שבתות וחגים למעט יום הכיפור.
5. על היזם להציג את כישוריו ביכולת להוביל מבקרים כן ניסיון וכישורים בנושאי תיירות.
6. היזם ידרש לקבל רשיונות ממשדד התחבורה על אמצעי השינוע.
7. לרשות הזכרת לבחור את פתרון השינוע (סוג רכב ועליו) והתאמתו להובלת נוסעים - נושא הבטיחות הינו הפרמטר החשוב ביותר בעת בחירת ההצעה הזוכה.
8. הרשות תדרוש במסמכי המכרז שעל היזם לעמוד בהן תדירות להגעה לגמלא העתיקה או לחילופין יוגדר זמן המתנה מקסימלי לכל מבקר.
9. הרשות תדרוש מהיזם פתרונות לשינוע של מספר מבקרים משתנה עם ריכוז אפשרי של מבקרים בשעות מסוימות או באופן אקראי. היזם ידרש להגדיר בהצעתו את התפוסה המקסימלית של רכבים/אנשים תוך מתן מענה לשעות שיא. דרישות מינימום של הרשות ליציאת הרכב מנקודת התחלה - כל חצי שעה עגולה או ל"לופין מינימום 15 אנשים.
10. היזם יקח במשבון בהצעתו רכב גיבוי במקרה של השבתת הרכב הפעיל.

הרשות לשנה"רת הטבע והגנים הלאומיים

11. הרכבים במערכת השינוע יהיו עפ"י דרישות משרד התחבורה. תחזוקת הרכבים וטיפול בהם יהיו עפ"י סטנדרטים של משרד התחבורה והרשות. לשקול דעת הרשות להגביל שנת ייצור למניעת שימוש ברכבים ישנים או בעלי רמת בטיחות נמוכה.
12. הרשות תגביל תשלום בגין הכניסה לשמורה והיזם יגביל תמורת השינוע מהמבקר. הרשות תפקח על גובה תשלום לשינוע למבקר. מחיר שינוע למבקר יוצע ע"י היזם ויהווה את אחד הפרמטרים להחלטה בנוגע לזכות.
13. הרשות תעודד במידת האפשר שינוע גם לנקודות תצפית נוספות בשמורה עפ"י דרכים שיוכנסו ע"י הרשות. בשלב הנוכחי המכרז הינו לשינוע למרגלות אתר העתיקות בגבול.
14. היזם יכול להציע פעילויות נוספות כגון הדרכה במהלך הנסיעה בתאום עם הרשות אשר שיהווה השלמה לשינוע ובמידה והם עולות בקנה אחד עם ערכי השמורה ולא פוגעות בתכניות הרשות, הרשות לא תתנגד.
15. באחריות היזם לדאוג לניקיון אזור חניית הרכבים הפרטיים - הדרך והסביבה.
16. על היזם יחולך כל המיסים והאגרות החלות בגין הפרו יקט.
17. היזם ידאג לערבות בנקאית להבטחת קיום תנאי ההסכם. גובה הערבות יהיה 20,000 ש"ח. היזם ידאג לערבות בנקאית להצטרף בגובה של 5,000 ש"ח.
18. היזם ידאג ללעיסום הפרוייקט בכפוף לאישור אגף השוק ברשות. הרשות תדאג בפרסומים לזיון ביטוי למיזם.
19. היזם ישלם לרשות דמי זכיון בגין הפעלת הפרוייקט בשמורה. גובה דמי זכיון יהיו עפ"י תוצאות המכרז. הרשות מבקשת הצעה לדמי זכיון שוטפים לכל אורך תקופת החוזה. היזם יכול להציע דמי זכיון מוזרמים ע"י שילום ו/או דמי זכיון קבועים, ו/או וסי זכיון כ- 9% ממחזור עסקיו, ו/או כ- 9% ממחזור הכספי של השמורה.
20. הרשות תדאג לאסור כניסת רכבים פרטיים לאתר גמלא העתיקה. הציבור יכול להגיע למקום במסלול רגלי או ברכב היזם.
21. הרשות מונקה לבחון מכירת כרטיס משולב: כניסה + שינוע כאשר חלקו של היזם במן השינוע יועבר ליזם ע"י הרשות.
22. היזם יהיה כשף לכללי ההתנהגות הנהוגים ברשות כגון חבירה השוטפת תבצע ע"י הרשות באמצעות מנהל השמורה מסעם הרשות.
23. על היזם לדאוג לביטוח לנוסעים ולרכב עפ"י דרישות הרשות.

רשם: צביקה מינץ

C:\USERS\struti\11 הכלכלית\תקורות למכרז לשינוע במלא.doc

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

י"ט תמוז, תשנ"ח
13 יולי, 1998
DOC18.DOC

סיכום פגישה בנושא קידום שיווק גמלא

חגי תשרי - תשנ"ט

משתתפים: ציפקה הראל, עוזי ברזילי, איל מטרני ✓

1. פעילות מיוחדת לחגי תשרי בגמלא - באחריות איל מטרני
א. הפעלת השאטל? - בתאום היחידה הכלכלית.
ב. פסטיבל נשרים
ג. סיורים מודרכים בעיר העתיקה + פעילות בביה"כ.
ד. מוסיקה בטבע - בשיתוף העמותה.

פרסום

להערכת ציפקה יעמוד תקציב הפרסום לתק' ה"ל על 100,000 ש"ח. (מתקציב איגום משאבי גמלא). תערך פניה למשרד הפרסום של הרשות לגבי פריסת הפרסום במדיה בתקציב ה"ל.

2. סרטון תדמית לקדום גמלא

ציפקה תבדוק את החומר המופיע בחזיון במוזיאון בקצרין ובחזיון הכללי של הגולן, באשר לזכויות ואפשרות השימוש בחומר המצולם להפקת סרטון בעלות נמוכה.

3. יח"צ

מאמרים באנגלית ובעברית בארץ וטבע הנושא יקודם מתקציב נפרד של החמ"ת בטיפול ציפקה.

4. סיור עיתונאי חו"ל - בשיתוף משרד התיירות הנושא יבדק מול המשרד.

רשם: עוזי ברזילי

העתק: משתתפים
סיני ברזני
ויקטור אלברנס
זאב מרגלית
מנחם שני
עמית רדוני

5/9/98

חבר

לכבוד:
אלי אלאוף
מנהל קרן רש"י

הנדון: פרויקט שילוט והמחשה בעיר העתיקה המשוחזרת - גמלא

שלום רב,

זה השנה השניה, שבשמורת הטבע גמלא מבוצעת עבודה בהיקף גדול, להפיכתה לאתר לאומי גדול של טבע, מורשת וארכיאולוגיה.

בשטח של אלפי דונמים של שמורה נמצאים ערכי טבע הכוללים קינון נשרים, קניונים עמוקים, צמחייה ייחודית ומפלי מים, ערכי ארכאולוגיה מרשימים מהתקופה הפרה היסטורית, החשמונאית והרומית.

בלב השמורה ובמרכזה העיר הגדולה גמלא ההולכת ונחשפת כפי שנשארה לאחר כיבושה, והשמדת תושביה במרד הגדול בשנת 67 לספירה.

הקמת הפרוייקט הגדול בהיקף מליוני שקלים, מבוצעת על ידי משרד התיירות, הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, החטיבה להתיישבות, קק"ל והמועצה האזורית גולן.

העבודות כוללות: סלילת דרך להורדת המטיילים ברכב מיוחד לאתר העיר העתיקה, חפירות ארכיאולוגיות, עבודות שימור ושיחזור.

סלילת מסלולי הליכה בעיר העתיקה, שילוט והמחשה ליד ובתוך המבנים העתיקים, מצפורי נשרים, עבודות תשתית ומבואה למבקרים בכניסה לאתר עם כל השירותים ומערכות הסברה ולימוד.

אני שולחת לך חוברת המסבירה את פרויקט השילוט וההמחשה, אותם בכוונתו לבצע בשנת התקציב הנוכחות.

החוברת אינה כוללת עדיין את התכניות המפורטות של ההפעלות, החיזיון והמוזיאון שבכוונתו לקיים במבואה, שתיבנה בכניסה לשמורה.

ההערכה הראשונית לביצוע השילוט וההמחשה בעיר העתיקה מגיעה ל- 500 אלף שקל. אנו מבקשים עזרתכם לביצוע הפרוייקט הנ"ל. אשמח לעמוד לרשותכם לפרוט והסברים נוספים.

בברכה

ציפקה הראל
מרכזת פרויקט גמלא
מטעם מועצה אזורית גולן
והחטיבה להתיישבות של
ההסתדרות הציונית

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

י"ד תמוז, תשנ"ח
8 יולי, 1998
UZI66.DOC

הצעה למבנה תוכנית שיווק לגמלא

הגדרת הקונספט: גמלא - "מצדה שבגולן"
אתר טבע וגבורה

אסטרטגיה: * משיכת מבקרים תוך יצירת מיתוס לסיפור ההירואי של גמלא בגולן.
* הסטת תנועת מטיילים מהגליל ומהגולן לגמלא.

- טקטיקה -
דרכים לביצוע:
1. איתור קהלי יעד (תיירות פנים, תיירות נכנסת)
 2. הגדרת המוצר
 3. החדרת הסיפור והאתר לקהל מפולח ומוגדר
 4. הרחבת שוק המבקרים בגמלא על ידי עבודה מול מארגני התיירות וחברות הטיולים.

מטרות ויעדים: הגברת מס' המטיילים בגמלא.
יעד מספרי - 100 אלף מבקרים בשנת 1999 .

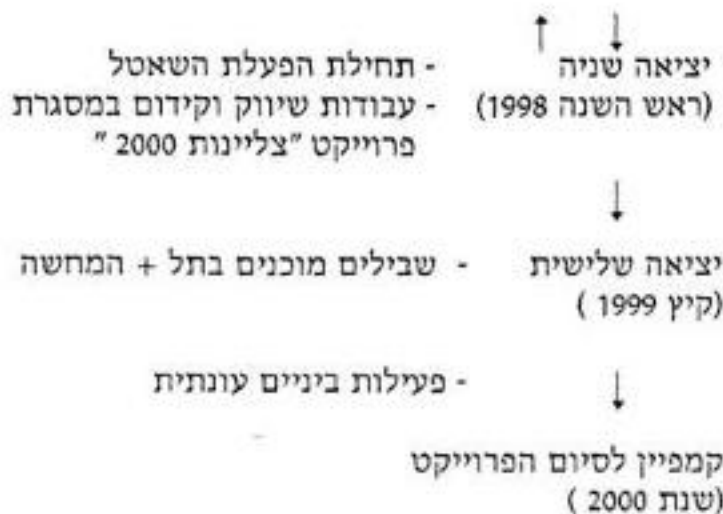
תוכנית לביצוע:

- * הגדרת כלים - יח"צ, פרסום, קידום מכירות.
* הגדרת משאבים - תקציב נגזרת מהפרוייקט כולו 249,000 (מתקציב מנהלת הפרוייקט).

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

י"ד תמוז, תשנ"ח
8 יולי, 1998
UZI66 DOC

* לוח זמנים (הערכה) - יציאה ראשונה - מיזי - תחילת החדרת המוצר הנוכחי

שלבים בתוכנית הביצוע

שלב	מועד	אטרקציה	כלים	תקציב
א. חשיפה 1	חגי תשרי ספט' 1998	הפעלת השאטל	פרסום יח"צ	50,000 ש"ח
ב. חשיפה 2	קיץ 1999	שבילים מוכנים והמחשה בתל	פרסום יח"צ קד"מ (הדרכות)	50,000 ש"ח
ג. חשיפה 3	תחילת 2000	סיום הפרוייקט	פרסום יח"צ קד"מ	50,000 ש"ח

* תקופות ביניים - חיזוק והמשך השיווק וקידום האתר בפרסום ויח"צ
ביתרת התקציב 99,000 ש"ח.
בתקופות הביניים ימשכו מאמצי השיווק של הרשות והעמותה לקידום
האתר.

ההצעה הנ"ל בנוייה על בסיס רעיוני וכמבוא לפתוח השלבים והרחבתם
בתוכנית מפורטת שתועבר על ידי צוות ועדת השיווק.
רשם: עוזי ברזילי

רח' ירמיהו 78, ירושלים 94467 טל' 02-5005444 פקס' 02-5383405
רח' ז'בוטינסקי 35, רמת-גן 52511 טל' 03-5766888 פקס' 03-7511858

קרן קיימת לישראל

אגף התקציבים

יורא

כ"ז בסיון תשנ"ח
21 ביוני 1998
תק/462/צג

לכבוד
גבי נירה פרץ
החברה הממשלתית לתיירות
רח' קרן היסוד 38
ת.ד. 4258
ירושלים 91026

ג.ג.

הנדון: מעלה גמלא - דרך לתניון

להלן פירוט השקעותינו בנדון כפי שדווח לנו ע"י מנהל הכשרת קרקע חבל צפון של הקק"ל.

גמלא - מס' תקציב 1819-831-97

ש"ח 10,749.04	השקעות 12/97 עפ"י ח-ן עיסקה 13066
ש"ח 31,125.16	השקעות 1/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13170
ש"ח 61,470.00	השקעות 2/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13206
ש"ח 127,256.45	השקעות 3/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13243
ש"ח 13,295.14	השקעות 4/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13278
ש"ח 5,880.61	השקעות 5/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13310
ש"ח 249,776.40	
ש"ח 200,000.00	

ש"ח 49,776.40	
=====	

פחות תשלום מקדמה לעיקור התייקרויות

יתרה לתשלום

- סכום זה מהווה חלק השתתפותכם.
- מצ"ב פירוט בגוף חשבון העיסקה.
- נבקשכם לאשר חשבון זה ולהעבירו לתשלום.

בבית
ציון גולן

העתקים: מר ע. רדיין - ק"ח
מר ע. גוטליב - כאן
מר ז. יצחקי - ק"ח

קרן קיימת לישראל

מינהל פיתוח הקרקע הכשרת קרקע חבל צפון (הק"צ)

קרית חיים ת"ד 45 מיקוד 26103 טל: 04-8470231 פקס: 04-8470232

אל: חברה משתלמת לחיידום

הק"צ/1819/13310
נוסק מורשה: 850031741
דף מס': 1
הזמנה מס':

חשבון עסקה מס': 13310
חשבון חלקי: 6
פרוייקט: 1819-83-1-97
הזמנה מס':

תאריך הדפסה: 15/06/98

שם חממן: חמם
מסלה נמצא: האתר

מספר סדר	תאריך טכניקה	יחידה	כמות	מחיר יחידה בסיסי	סכום																				
1	שופל 950/955	ש"פ	44.00	121.00	5,324.00																				
2	מיכלית הפרשים				-99.55																				
3	בדיקות קרקע				1,427.80																				
4	עמירה				1,464.06																				
5	עמירה-הפרשים				-243.98																				
6	מדידות				1,331.00																				
7	חומרים-הפרשים				-1,275.12																				
8	הובלת ציוד				2,124.10																				
סה"כ העקבות לחודש 05/98: 10,052.31																									
מזה חלקכם במימון הפרוייקט 50%: 5,026.16																									
ונוד 17% מע"מ: 854.45																									
סה"כ כולל מע"מ: 5,880.61																									
<table border="1"> <thead> <tr> <th>השקעות (ש"ח):</th> <th>100% ללא מע"מ</th> <th>100% כולל מע"מ</th> <th>חלקכם ללא מע"מ</th> <th>חלקכם כולל מע"מ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>במסגרת קודם:</td> <td>416,915.85</td> <td>487,791.51</td> <td>208,457.94</td> <td>243,895.79</td> </tr> <tr> <td>במסגרת זה:</td> <td>10,052.31</td> <td>11,761.20</td> <td>5,026.16</td> <td>5,880.61</td> </tr> <tr> <td>סה"כ:</td> <td>426,968.16</td> <td>499,552.71</td> <td>213,484.10</td> <td>249,776.40</td> </tr> </tbody> </table>						השקעות (ש"ח):	100% ללא מע"מ	100% כולל מע"מ	חלקכם ללא מע"מ	חלקכם כולל מע"מ	במסגרת קודם:	416,915.85	487,791.51	208,457.94	243,895.79	במסגרת זה:	10,052.31	11,761.20	5,026.16	5,880.61	סה"כ:	426,968.16	499,552.71	213,484.10	249,776.40
השקעות (ש"ח):	100% ללא מע"מ	100% כולל מע"מ	חלקכם ללא מע"מ	חלקכם כולל מע"מ																					
במסגרת קודם:	416,915.85	487,791.51	208,457.94	243,895.79																					
במסגרת זה:	10,052.31	11,761.20	5,026.16	5,880.61																					
סה"כ:	426,968.16	499,552.71	213,484.10	249,776.40																					

לאחר אישור החשבון וקבלת החשבוט, תוצא חשבונית מס כחול.

תפוצה:

ת"ח: מ.רד"י, מ.נוסל'ב, ד.ישראל, נב' ש.אמיאם, ו.נרצברג, ל.צורף, נ.חוכרה
כא -
י -
כא -
צפח -
י -
י -

מנהל הכשרת קרקע
חבל צפון

המשרד הראשי

קרן קיימת לישראל
הכשרת קרקע
חבל צפון
ת"ד 45 קרית חיים
מיקוד 26103
טלפונים:

מנהל: 04-8470231
תקציבים: 04-8470228
מכיר: 04-8470224
מח"ח: 04-8470236
04-8470237
04-8470238
הנדסה: 04-8470220
פקס: 04-8470232

המחוזות:

יקנעם

ת"ד 190
יקנעם מושבה
מיקוד 20600
טל: 04-9599304
04-9599303
פקס: 04-9599317

צפת

בנין הסוה"י
ת"ד 1419 צפת
מיקוד 13113

טל: 06-6972933
06-6924581
06-6924710
פקס: 06-6973371

כברי

ת"ד 49 נהריה
מיקוד 22100
טל: 04-9823338
04-9823901
פקס: 04-9826106

החברה הממשלתית ליישוב
דו"ח נכוס
02-6258795

אגף התקציבים

ב' בניסן תשנ"ח
29 במרץ 1998
תק/220/צג

לכבוד
גבי נירה פרץ
החברה הממשלתית לתיירות
רח' קרן היסוד 38
ת.ד. 4258
ירושלים 91026

ג.ג.

הנדון: מעלה גמלא - דרך לחניון

להלן פירוט השקעותינו בנדון כפי שדווח לנו ע"י מנהל הכשרת קרקע חבל צפון של הקק"ל.

גמלא - מס' תקציב 1819-831-97

ש"ח 10,749.04	השקעות 12/97 עפ"י ח-ן עיסקה 13066
ש"ח 31,125.16	השקעות 1/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13170
ש"ח 61,470.00	השקעות 2/98 עפ"י ח-ן עיסקה 13206
ש"ח 103,344.20	
ש"ח 200,000.00	פחות תשלום מקדמה לעיקור התייקרויות
-----	יתרה לזכות הפרוייקט
ש"ח 96,655.80	
=====	

- סכום זה מהווה חלק השתתפותכם.
- מצ"ב פירוט בגוף חשבון העיסקה.
- דיווחים נוספים יועברו אליכם בהתאם להתקדמות העבודה.

בברכה,
ציון גולן

העתקים: מר.ע. רדיין - ק"ח
מר.ע. גוטליב - כאן
מר.ז. יצחקי - ק"ח

קרן קיימת לישראל

מינהל פיתוח הקרקע הכשרת קרקע חבל צפון (הק"צ)

קרית חיים ת"ד 45 מיקוד 26103 טל: 04-8470231 פקס: 04-8470232

אל: חברה משלמית - למיירוט

הק"צ/1819/13206
עוסק מורשה: 850031741

חשבון עסקה מס': 13206

תאריך הדפסה: 15/03/98

מס' חשבון: 1
מס' חשבון חלקי: 3
פרוייקט: 1819-83-1-97 הזמנה מס':

שם חשבון: המה
האחר: מטלה נמלא

מס' חשבון	מחיר יחידה בשי"ח	כמות	יחידה	תאור על בסיס השומות	מס' חשבון
3,811.10	82.85	46.00	שי"ח	מחפזון J.C.B	1
7,949.44	124.21	64.00	שי"ח	מפלטת	2
6,760.60	87.80	77.00	שי"ח	מיכלית	3
6,686.55	99.06	67.50	שי"ח	מכש	4
836.00				בריכות קרקע	5
6,327.99	234.37	27.00	יו"ט	שמירה	6
10,648.00				מדידות	7
45,174.31	16.16	2,795.44	יו"ט	חומרים	8
837.10				הובלת ציוד	9
16,045.83	5.74	2,795.44	יו"ט	הובלת חומרים	10

105,076.92	סה"כ השקעות לחודש 02/98:				
52,538.46	חזה חלקכם בחימון הפרוייקט 50%				
8,931.54	ועוד 17% מע"מ				
61,470.00	סה"כ כולל מע"מ				

השקעות (מ"ח)	100% כולל מע"מ	חלקכם ללא מע"מ	חלקכם כולל מע"מ
71,579.80	83,748.35	35,789.91	41,874.20
105,076.92	122,940.00	52,538.46	61,470.00
176,656.72	206,688.35	88,328.37	103,344.20

לאחר אישור החשבון וקבלת התשלום, תוצא חשבונית מס כחוק.

תפוצה:

ה"ה: ע.רד"י
ע.נוסליב
ר.ישראל, נב' ש.אמ"אס
ו.נרצברג
ל.צורף
נ.חונברה

- כא
- י-ס
- כא
- פח
- י-ס
- י-ס

מנהל הכשרת קרקע
חבל צפון

המשרד הראשי

קרן קיימת לישראל
הכשרת קרקע
חבל צפון
ת"ד 45 קרית חיים
מיקוד 26103
טלפונים:

מנהל 04-8470231
ייעוץ 04-8470228
יר 04-8470224
י"ח 04-8470236
04-8470237
04-8470238
הנדסה 04-8470220
פקס 04-8470232

המחוזות:

יקנעם

ת"ד 190
יקנעם מושבה
מיקוד 20600
טל. 04-9599304
04-9599303
04-9599317

צפת

בנין הסוה"י
ת"ד 1419 צפת
מיקוד 13113

טל. 06-6972933
06-6924581
06-6924710
פקס 06-6973371

כברי

ת"ד 49 נהריה
מיקוד 22100
טל. 04-9823338
04-9823901
פקס 04-9826106

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

ירושלים, י"ג אב, תשנ"ח
5 אוגוסט, 1998

לכבוד
חברי ועדי היגוי - גמלא:

זאב מרגלית ✓
ויקטור אלברנס - חמ"ת
ציפקה הראל - רמת הגולן
אורי ז'ק - הסתדרות הציונית - חבל הגולן
מנחם שני

שלום רב,

הנידון: עקרונות מכרו גמלא

מצ"ב עקרונות מכרו גמלא כפי שגובשו על ידי לאחר קבלת הערות החברים.
אבקש לקבל את אשורכם במטרה להפוך את המסמך - מסמך למכרו.

כברכה,
צביקה מינץ
יז"ם

העתק
שלמה דולברג - מנהל היחידה הכלכלית

C:\WINWORD\SHONOT\M-GAMLA.DOC

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

עקרונות למכרז לשינוע - שמורת גמלא

היזם יקיים ויפעיל מערך של אמצעי תחבורה אשר יענה על דרישות השינוע בשמורה.

שינוע המבקרים מהמבואה לאורך דרך עד למרגלות אתר העתיקות וכמו כן איסוף מבקרים וחזרתם למערך הכניסה. הרשות שומרת את האופציה להרחיב את מסלולי אפשרויות השינוע ולאפשר שינוע לאתרים נוספים בשמורה תוך איסור נסיעה לרכבים פרטיים.

1. הרשות תערוך מכרז סגור בין תושבי רמת הגולן לשינוע מבקרים מהמבואה בתל בזק לגמלא העתיקה וכן לנקודות נוספות באתר כפי שיקבעו ע"י הרשות.

2. הרשות תסלול דרך אשר תאפשר לרכב - יעודי (אוטובוס או טיולית) לנוע בדרך.

3. ינתן זכיון בלעדי ליזם להפעיל את השינוע למשך 5 שנים עם אופציה להארכה עד 5 שנים נוספות.

4. השינוע יפעל בכל שעות פעילות השמורה כולל שבתות וחגים למעט יום הכיפור.

5. על היזם להציג את כישוריו ביכולת להוביל מבקרים וכן ניסיון וכישורים בנושאי תיירות.

6. היזם ידרש לקבל רשיונות ממשרד התחבורה על אמצעי השינוע.

7. לרשות הזכות לבחור את פתרון השינוע (סוג רכב ועיצובו) והתאמתו להובלת נוסעים - נושא הבטיחות הינו הפרמטר החשוב ביותר בעת בחירת ההצעה הזוכה.

8. הרשות תדרוש במסמכי המכרז שעל היזם לעמוד ברמת תדירות להגעה לגמלא העתיקה או לחילופין יוגדר זמן המתנה מקסימלי לכל מבקר.

9. הרשות תדרוש מהיזם פתרונות לשינוע של מספר מבקרים משתנה עם ריכוז אפשרי של מבקרים בשעות מסוימות או באופן אקראי. היזם ידרש להגדיר בהצעתו את התפוסה המקסימלית של רכבים/אנשים תוך מתן מענה לשעות שיא. דרישת מינימום של הרשות ליציאת הרכב מנקודת התחלה - כל חצי שעה עגולה או לחילופין מינימום 15 אנשים.

10. היזם יקח בחשבון בהצעתו רכב גיבוי במקרה של השבתת הרכב הפעיל.

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

11. הרכבים במערך השינוע יהיו עפ"י דרישות משרד התחבורה. תחזוקת הרכבים וטיפול בהם יהיו עפ"י סטנדרטים של משרד התחבורה והרשות. לשקול דעת הרשות להגביל שנת ייצור למניעת שימוש ברכבים ישנים או בעלי רמת בטיחות נמוכה.

12. הרשות תגבה תשלום בגין הכניסה לשמורה והיזם יגבה תמורת השינוע מהמבקר. הרשות תפקח על גובה תשלום לשינוע למבקר. מחיר שינוע למבקר יוצע ע"י היזם ויהווה את אחד הפרמטרים להחלטה בנוגע לזוכה.

13. הרשות תעודד במידת האפשר שינוע גם לנקודות תצפית נוספות בשמורה עפ"י דרכים שיוכשרו ע"י הרשות. בשלב הנוכחי המכרז הינו לשינוע למרגלות אתר העתיקות בלבד.

14. היזם יכול להציע פעילויות נוספות כגון הדרכה במהלך הנסיעה בתאום עם הרשות אשר מהוות השלמה לשינוע ובמידה והם עולות בקנה אחד עם ערכי השמורה ולא פוגעות בתכניות הרשות, הרשות לא תתנגד.

15. באחריות היזם לדאוג לניקיון אזור חניית הרכבים הפרטיים - הדרך והסביבה.

16. על היזם יחולו כל המיסים והאגרות החלות בגין הפרוייקט.

17. היזם ידאג לערבות בנקאית להבטחת קיום תנאי ההסכם. גובה הערבות יהיה 20,000 ש"ח. היזם ידאג לערבות בנקאית להצעה בגובה של 5,000 ש"ח.

18. היזם ידאג לפירסום הפרוייקט בכפוף לאישור אגף השיווק ברשות. הרשות תדאג בפרסומים לתת ביטוי למיזם.

19. היזם ישלם לרשות דמי זכיון בגין הפעלת הפרוייקט בשמורה. גובה דמי הזכיון יהיו עפ"י תוצאות המכרז. הרשות מבקשת הצעה לדמי זכיון שוטפים לכל אורך תקופת החוזה. היזם יכול להציע דמי זכיון מדורגים עפ"י שניים ו/או דמי זכיון קבועים, ו/או דמי זכיון כ- % ממחזור עסקי, ו/או כ- % ממחזור הכספי של השמורה.

20. הרשות תדאג לאסור כניסת רכבים פרטיים לאתר גמלא העתיקה. הציבור יכול להגיע למקום במסלול רגלי או ברכב היזם.

21. הרשות מוכנה לבחון מכירת כרטיס משולב: כניסה + שינוע כאשר חלקו של היזם בגין השינוע יועבר ליזם ע"י הרשות.

22. היזם יהיה כפוף לכללי ההתנהגות הנהוגים ברשות כאשר הבקרה השוטפת תתבצע ע"י הרשות באמצעות מנהל השמורה מטעם הרשות.

23. על היזם לדאוג לביטוח לנוסעים ולרכב עפ"י דרישות הרשות. *רשם: צביקה מינץ*

11.8.98

FAX

א.ו. צביקה מנהל - השלם
גמל : ויקטור

הנציון : מכרז הובלה מבקרים ללא קמא
הצטרף מיום 5.8.98

- קראת בטיוח ואסבי הצוה קטלה :
1. אסגר 21 : מניח להוליה בקבו צמנים לפני ההסכך.
 2. אסגר 51 : אפול - דמי - אור קונס אל היפ. צם
ובניו היליה!
 3. אסגר 12 : אמני אסגר 21 אק ואהזיה אל אסגר
1 אפול.
 4. אסגר 18 : בנל .
 5. בל היקואל צכין אטמי להנעל הכב יהיה עפ.
הוליה אל בין וצי אומי הקנה גרבורה, בולא
בליה ובו ובו .

קבוכה
ויקטור

הציון : זאב ארקלי

100-10000
100-10000
100-10000

75 11858

סלולר

החברה
הממשלתית
לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ירושלים, 11 באוגוסט 1998
י"ט באב התשנ"ח
מספרנו: 8355

לכבוד
מר יצחק הרשקוביץ
מנהל מחוז הצפון - מע"צ
נצרת עילית.

א.ג.,

הנדון: צומת גמלא - השתתפות מע"צ

הריני להעלות על הכתב הסיכום בינינו, לפיו השתתפות מע"צ בסך - 200,000 ש"ח לביצוע צומת שמורת הטבע גמלא, תקוזה מסך 250,000 ש"ח שהחמ"ת התחייבה להעביר לכם לביצוע צומת יהודיה.

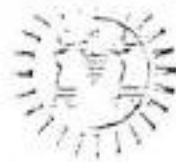
ביצוע צומת גמלא יבוצע בשנת 98.

בברכה,

ויקטור אלבארנס
סמנכ"ל מינהלה ושיווק

העתקים:
מר חזי צאיג, מנכ"ל החמ"ת
גבי נירה פרץ, סמנכ"ל תקצוב, חמ"ת
גזברות החמ"ת

relax

28/7/97

שלם נב!

- (מזמנה בקבץ פאמפון של שלש מקצות 98.
- מן בכאי שניסוג תחשוב של בוינזיה בפנויקס גולא.
- אני מלגה של חבבה - מן שלמה וביגי (מחייבן)

5.320
 290
 5010

מקבלת: כחשבון חשבון (מחייבן)
 גמלה קטנה הנכוס 680

370
 1000
 400

שלמה: בזמני:

1. קול מוס
2. שימון גזי (מחייבן)
3. חפונד גזי (מחייבן)

1400
 350
 550

- קטני בזמני
4. צינן קזי (מחייבן)
 5. אמלז קצנ גזי (מחייבן) (מכבי)
 6. * שבו סלגי (ולא מבוטח)

600

7. כחשבון חשבון חשבון

540 8. ציוד ציודים 150

30 9. נוסחי תשלום

200 10. אבטלה, אבטלה, אבטלה, אבטלה

540

170 כניסה למנהל המנהל

70 גורם נוסחי תשלום

כניסה שיווק - המנהל
מנהל המנהל

100
5610

נכון למנהל נשאר לא נשאר.
מנהל המנהל המנהל - יכנס המנהל
100000000 המנהל המנהל
מנהל המנהל 200000000

כשמונה במנהל

17.7.98

17.7.98

לכבוד - ציפקה הראל
יצחק ויצמן - סגן ראש מועצה אזורית גולן.

הנדון - הצעת תסריט לגמלא

מוסכם בינינו ושאינו אכזרוב עבורכם הצעת תסריט לפרויט סדרת סלביזיה אשר נושאה יהיה סיפורה של העיר נמלא.

עבור כתיבת ההצעה אקבל סכום כולל של \$5000 אשר יכיל גם את כל ההוצאות אשר תהייב כתיבת ההצעה: (העסקת אנשים לצורך תחקיר, נסיעות וכו')

עם תחילת העבודה תעבירו אלי סכום של \$3000 ועם הגשת הגרסא הסופית של ההצעה תעבירו אלי את שאר הסכום - \$2000. עם הגשת ההצעה אעניד אליכם גם את כל החומר אשר יאסף במהלך התחקיר.

ההתקדמות בכתיבת התסריט תעשה בתאום עם ציפקה הראל זאת על מנת שלא תוגש בסופו של דבר, הצעה שבמהותה לא תהיה מקובלת עליכם.

עם הגשת ההצעה וסיום התשלום עבורה, יהיו כל הזכויות הקשורות בהצעה בידכם ותוכלו לעשות עמם ככל העולה על רוחכם. אני כמובן אשמח להמשיך ולעבוד על ההצעה עד להשלמתה לסרט גמור.

לוח זמנים:

תחילת עבודה - 7.98 - עם אישור מסמך זה.

הגשת ההצעה - 9.98 - בתוך חודשיים מיום תחילת העבודה.

בברכה,
ראובן הקד

מ. א. אלקינס - החלה

רשות שמירת הטבע והגנים הלאומיים (שם זמני)תל-אביב: 08.07.1998
מספרנו:לכבוד
ארכ' ז. מרגלית
מנהל אגף תכנון ופיתוח
כ א 1

... א.

הנדון: מכרז / קבלת הצעות, לקוי מים, בשמורת גמלא

בקשר לשאלות שהתעוררו לגבי תהליך הוצאת המכרז / קבלת הצעות, לקוי מים, בשמורת גמלא ולאחר שבדקתי את הנושא בתיקים, הריני להביא לתשומת לבך:

- קו מים ראשי
כחשומת משיבת צוות פיתוח גמלא מיום 09.12.97, דווח שבישיבה מיום 01.12.98, נידון נושא קו המים ומאחר וקק"ל כבר עבדו בשטח, בביצוע הדרך והיה צריך להניח את קו המים במקביל, הנושא היה דחוף ביותר.
- סוכס, להוציא מכרז זוטא ולהפיץ אותו בין קבלנים מומלצים בצפון, כתאום עם פומר-המפקח כאתר ומ. שני-אשראי, על נושא הפיתוח במחוז. כהתאם לכך, חופץ המכרז בצורה מסודרת, עם טפסים סטנדרטיים של חרשות, בין 5 קבלנים. ביום 22.12.97 התקיים סיור קבלנים, בו השתתפו הקבלנים והוצא סיכום בכתב, כפי שדווח גם בסיכום דיון צוות פיתוח גמלא, מיום 22.12.98.
2. 5 הצעות הוגשו ביום 26.12.97, נפתחו על ידי ועדת המכרזים של הרשות, עם מילוי טופס סטנדרטי והועברו לע. חשמונאי מפומר, לבדיקה וחכנת טבלת השוואה.
 3. ביום 01.01.98 העביר ע. חשמונאי מפומר, טבלת השוואה מפורטת של ההצעות לכיצוע העבודה, כאשר המציע הזול ביותר היה הקבלן נטלי, במחיר 268,155 ש"ח לעומת אומדן של 335,300 ש"ח.
 4. בישיבת צוות פיתוח גמלא מיום 05.01.98, דווח על בחירת הקבלן, אולס הגב' ציפורה חראל בקשה לעכב את מסירת העבודה, עד שיתברר נושא התקציב.
 5. בסיכום דיון מיום 04.03.98, שמאחר ולא החליטו סופית ונב' צ. חראל עוררה שאלה, האם אי אפשר לבצע את הקו כחלקו, מחומר פלסטי כדי להוזיל, נתבקש הח"מ לבדוק את הנושא עם המתכנן ואז לגשת לכיצוע. מאחר ובינתיים עבר תוקף ההצעות, נראה היה שצריך יהיה לצאת למכרז חדש.
 5. בדיון צוות פיתוח גמלא, מיום 23.03.98, דווח הח"מ, שבדק נושא חלופות אפשריות עם המתכנן ואין אפשרות להוזיל את התכנון המקורי ואז אושר סופית כיצוע הקו. לגבי הבעיה שפג תוקף המכרז, בדק הח"מ את הנושא, עם היועץ המשפטי והמפקח כאתר והגיעו למסקנה שאין זה הוגן להוציא מכרז חדש על אותה עבודה ואם הקבלן שזכה במכרז מוכן לבצע אותה באותם מחירים, או פחות, צריך למסור לו את העבודה. ראה מכתבנו מיום 19.03.98.

רשות 768

... / -

רשות שמירת הטבע והגנים הלאומיים (שם זמני)

- 2 -

המפקח כאחד במכתבו מיום 26.03.98 ציין, כי הקבלן מוכן לעמוד בהצעתו, בתוספת עבור העלאת מחירי צינורות, כפי שהיתה למעשה, אולם נתבקש להתמקח עימו ככל האפשר.

לאור כל זאת, בהתאם להחלטת צוות פיתוח גמלא, ניתנה הוראה להכין את מסמכי החוזה עם הקבלן וכמקובל, לתת לו צו התחלת עבודה במקביל. החוזה נחתם על ידי הקבלן כיום 14.05.98, כולל טופסי החוזה הממשלתי הסטנדרטי, מפרט וכתב כמויות ומערכת תכניות. לגבי תקופת הביצוע, מדובר במפרט המיוחד על חודש ימים ולכן גם לא צוין בסיס להתיקרויות. אני מקוה שהקבלן יסכים לעמוד בכך, אחרת יש להצמיד למועד חתימת ההסכם על ידו. לגבי פיצויי פיגורים, הנושא איננו קריטי, אולם למען הסדר יש להכניס טכום סביר. ברור שיש לקבל ערבות ביצוע כנדרש ופוליסת ביטוח.

משום מה, לא רצו כרשות לחתום על ההסכם ולהתחיל בביצוע, אולם לדעתי לאור הדווח הנ"ל והמסמכים המצורפים, אין כל מניעה וחבל על כל דחוי נוסף.

רצ"ב 4 עותקים של החוזה הסטנדרטי, 5 עותקים של מפרט וכתב הכמויות וק 2 חתומים על ידי הקבלן ו-5 סטים של תכניות לא חתומות.

לדעתי, יש להחזים את הקבלן על כל הסטים במלואם, על כל דף ולהפיץ אותם כפי שהיה מקובל ברש"ט, אחד לקבלן, אחד למפקח באתר, אחד לתיק, אחד להנה"ח ואחד לח"מ, כמידה והוא צריך להמשיך ולטפל.

2. קו מים לאזור העתיקות

בזמנו תוכנן לבצע את הקו כקו תת קרקעי, במסגרת הדרך היורדת למטה. בשלב מסוים פנה מ. שני ביוזמתו, לקבל הצעה מחב' חולתה, לצינור פלסטי עילי, כמחיר נמוך יחסית. הפתרון אושר על ידי צוות הפיתוח ולאחר דיונים שונים ברש"ט אושר גם שם. לאחר שהועלתה השאלה, מדוע התקבלה רק הצעה אחת, למרות שמדובר בטכום לא גדול יחסית כ- 50,000 ש"ח, הכנתי שם. שני קיבל עוד שתי הצעות, משני קבלנים אחרים, במחיר דומה, אך קצת גבוה יותר והעבירן למשרדך. כדאי היה להכין טבלת השוואה כמקובל. אי לכך לדעתי גם כאן אין כל מניעה להזמין את ביצוע העבודה ללא כל דחוי נוסף ולהחזים את הקבלן על הזמנה כמקובל.

לוטה: 5 עותקים של חוזה, מפרט ותכניות צילום של המסמכים הנוגעים בדבר

בכרחה ובכבוד רב

אינג' א. שגב
יועץ לתכנון ולהנדסה

רשות 768

העתק: ע. חשמונאי-פומר

ש. שפירא

ר. מורן

ו. אלבראנס-החמ"ת ✓

צ. חראל

א. שטוק

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

17.7.98
טל 03-5766839

טובה
תבנית
סלמאק
במילן
סוף
התחלה
אלגנט
טל
26/8

אז: ויקטור אולמנס

לוא: צ'יפי / איתן פיתוח

הנרין: וצרת פיגוי גמלאן

וצרת היגוי גמלאן תתבנס' ביום צ', 26/8
השעה 14:00 במשכפי הכשרות אשמת-הטבע להגנים הלאומיים

הכמת גן

לוי השתתפותם

אלא אישכ' קהלת הובאה על

ההרבה

צ'יפי
איתן פיתוח

4.6.98

אור
גילית

ז"ב

(א) הליכי האקט, לאהרון ורבי, למתתני צוה היאי גמלא.

לאה אהא

רשות שמירת הטבע והגנים הלאומיים

מחוז צפון, ת.ד. 1143 צפת, מיקוד: 13111. טלפון: 06-6971918, פקס: 06-6921733

ט' אייר, תשנ"ח
5 מאי, 1998
400.147
כללי 1

איל יע

אל:

מושון גבאי, מנהל מחוז צפון
מודי אורון, מנהל מרכז תר"פ

תוכנית ניטור בעקבות פיתוח אתר אהא מזה צ"י צוות אהא בהנחיית דידי קפלן ואופר בהט

הפרוגרמה לפיתוח גמלא וסביבתה, מושתתת בעיקרה על שימור ופיתוח ערכי הטבע, הנוף ומורשת תרבות האדם, הגלומים בשמורה.

בדומה לאתרי טבע ומורשת רבים אחרים בארץ ובעולם קיים קונפליקט נמשך בין פיתוח מיצוי פוטנציאל התיירות מול שמירת טבע.

לכן יש ליצור מתווה המגשר וממתן את הקונפליקט.

יש לבדוק כושר נשיאה אקולוגי המתייחס לרמת הביקורים שמעליה מופר המאזן האקולוגי באתר כולו, או בחלקו בצורה בלתי חוזרת.

כושר נשיאה חברתי ניתן להגדיל על ידי פיתוח מבוקר ואמצעי ויסות, בעיקר בכל הקשור במערך שבילים ושינוע.

כושר נשיאה אקולוגי הינו גבול קשיח ביותר.

בנוסף למחקרים ולפעולות הממשקיות המבוצעות כיום יש ללמוד את השפעת הליך השינויים והפיתוח.

ישנן עדויות רבות בעולם כי סלילת כבישים מהווה פגיעה חמורה בטבע שאינה רק נופית, מדובר בהשפעות מרחיקות לכת על בעלי החיים, וצמחים הנובעים מקיטוע השמורה לחלקים קטנים.

הדרך למפל צריכה להיות דרך עפר, אין להתיר הליכה ושכטוך במים, יש לווסת את מספר המבקרים. בדיר קרוח שביל הליכה שחוצה את הכפר הביזנטי ויתרחק מהמצוק. גם יתר השבילים יתרחקו מהמצוק, למעט נקודות תצפית מוסדרות ומוגנות, זאת כדי למנוע נזק למושבת הנשרים שהיא הגדולה והחשובה בארץ.

הדרך לאתר העתיקות דרך עפר 4 X 4. כאשר יהיו יותר מבקרים צריך פיקוח צמוד למניעת עליה לראש הרכס.

כל זאת דורש הגדלה משמעותית של הצוות לפיקוח וניטור. יש להקצות מהתקציבים המוקצים לפיתוח השמורה, סכום של 202,000 ש"ח בשנה לניטור ערכי הטבע ובתי הגידול. מומלץ כי כל שלב בפיתוח יותנה בהקצאת המשאבים והתקציב הדרוש לניטור.

התקציב יהווה חלק מתקציב פרויקט הדורסים המתנהל בגמלא זה 4 שנים. בפרויקט הנשרים בגמלא (ראה נספח) מהווה הניטור כ- 20% מהתקציב והיתר לשמירה לאישוש ולמחקר האוכלוסייה.

רשות שמירת הטבע והגנים הלאומיים

מחוז צפון, ת.ד. 1143 צפת, מיקוד: 13111, טלפון: 06-6971918, פקס: 06-6921733

1. דורסים:

עפ"י תוכנית פרויקט הנשרים (ראה נספח).

- צילום אופקי של מצוק הקינון עפ"י הצעת מחיר (יונת) GIS.
- המשך פרויקט מעקב הקינון עפ"י תוכנית קיימת (ראה נספח) סריקה יומיומית של אתרי הקינון + אחת לשבוע, תיעוד התנהגותי ב-10 אתרים שנבחרו.
- ימי עבודה מתנדבים + איש גמלא כ-4 ימי עבודה בשבוע.
- ציוד נדרש: עפ"י המוצע בפרויקט הנשרים (ראה נספח).
- עלות: 20% מעלות הפרויקט כולו (404,500) - 80,900 ש"ח.

2. חתכי צומח:

מספר חתכים	מיקום
2	מישור בזק - מפל גמלא
2	מפל גמלא - מצוק
2	שביל דולמנים
2	אתר הנצחה דליות
2	מצפור נשרים - דיר קרוה
	חלקת דולמנים
1	שום שחור
1	קרקש
	מצוק
38	סה"כ ימי עבודה יוני - דצמבר
12	סה"כ ימי עבודה יולי-נובמבר
<u>+46</u>	סה"כ

3. עופות + יונקים:

3.1 בכל חתך מוצע ירשמו כמותית בע"ח בשיטה שתקבע ע"י דר' דידי קפלן Distance Sampling הנראים בחתך.

סה"כ 14 חתכים זהים לחתכי הצומח.

במיקומים - כנ"ל.

מספר ימי עבודה לפי 14 חתכים, 12 פעם בשנה 0.5 יום כל חתך.
סה"כ 84 יום.

3.2 תצפיות של עקבות וקולות 4 פעמים בשנה. 4 ימי עבודה בכל פעם.
סה"כ 16 ימי עבודה שנתיים.

רשות שמירת הטבע והגנים הלאומיים

מחוז צפון, ת.ד. 1143 צפת, מיקוד: 13111. טלפון: 06-6971918, פקס: 06-6921733

4. הידרו ביולוגיה:

דיגום ביולוגי נתונים פיזיקאליים וכימיים בשלושה צמדי תחנות.

מיקום	מספר תחנות
מפל גמלא	2
דליות צפוני	2
דליות דרומי	2

הדיגומים יבוצעו 4 פעמים בשנה, כל דיגום 1.5 יום. סה"כ 6 ימי עבודה שנתיים.

ציוד	400
מיון דגימות	4800
סה"כ	5,200

סקר שלוליות 3 ימי עבודה.

עלות יום עבודה 550. ש"ח פקח ללא רכב.

5. עלות התוספת לממשק הקיים:

5.1 ימי עבודה:

ימים	תיאור
46	חתכי צומח
84	עופות + יונקים
16	תצפיות קולות
6	הידרו ביולוגיה
3	סקר שלוליות
30	הפקת דוחות ועיבוד נתונים
185	סה"כ ימים (לפי 550 ש"ח ליום)

עלות ימי עבודה	101,750 ש"ח
5.2 ניטור נשרים 20% מעלות שנתית (404,500)	80,900 ש"ח
5.3 ציוד ומיון דגימות	5,200 ש"ח
5.4 סה"כ תוספת נדרשת	187,850 ש"ח

העתק:

אליעזר פרנקנברג, מנהל חטיבת מדע.
איל שי, מנהל אגף אקולוגיה יבשתית.
זאב מרגלית, מנהל אגף פיתוח.
צוות היגוי גמלא.

פרוייקט ניטור למחקר, ממשק ושמירה על הנשרים בשמורת גמלא

החצעה נכתבה על ידי עמית רדואנו - מנהל שמורת גמלא, השות שמורות הטבע, וד"ר עפר בהט - זואולוג

ויועץ מקצועי לפרוייקט הנשרים בגמלא.

הנשר (*Gyps fulvus*) הוא מהגדולים והמשימים שבעופות הדורסים בישראל, ומוזכר במקרא 26 פעמים כסמל לעצמה והוד. במאה ה-19 קיננו בארץ-ישראל למעלה מ-1000 זוגות נשרים. כיום, הנשר הינו נדיר בארץ, ואוכלוסיית הנשרים מונה 60-70 זוגות מקננים בלבד. אוכלוסייה זו עלולה להיכחד תוך שנים ספורות, אלא אם יינקטו פעולות שמירה וממשק המלוות במחקר רחב היקף. נשרים הינם סניטורים של הטבע ותפקידם במערכת האקולוגית חשוב ביותר - ניקוי שטח מפגרים ובכך הם מסייעים במידה משמעותית ביותר למניעת הפצת בלבת ומחלות זיהומיות ואחרות.

בשמורת גמלא שבגולן קיים ריכוז הקינון החשוב ביותר בישראל של עופות דורסים בכלל ושל נשרים בפרט. מחצית האוכלוסייה המקננת של הנשרים בישראל (למעלה מ-30 זוגות) מקננת במצוקי נחל גמלא. כמו כן, יש לשמורת גמלא גם ייחודיות רבה עקב צפיפות הקינון הגבוהה, יציבות הנשרים במקום לאורך שנים והגישה הנוחה לתצפית ולמחקר. מסמך זה מפרט את הצרכים התקצוביים הקיימים לצורך ביצוע פרויקט מיוחד לניטור בשמורת גמלא, שמטרתו הצלת הנשרים מהכחדה. לפרוייקט זה תהיה השפעה מכרעת לגבי קביעת מדיניות ממשק מתאימה הנדרשת לשמירה על הנשרים ולאיתור הגורמים הפוגעים בהם וברביויים. תועלת נוספת אשר נובעת מהפרוייקט - בריאות הציבור: הנשר הוא ביו-אינדיקטור מהמעלה הראשונה עקב היותו אוכל פגרים אוכליניטורי ובגופו מצטברים כל המזהמים הסביבתיים המצטברים בשרשרת המזון. על כן, החלה יכול הפרוייקט בדיקה של נשרים שימצאו מתים לצורך איתור של מתכות כבדות, בשיתוף עם המכון לחקר שמיית טבע של אוניברסיטת תל-אביב. תוצאות בדיקה זו יאפשרו לקבל מדדים לגבי זיהום סביבתי הקיים במזון הנאסף על ידי הנשרים ברחבי תחום המחיה שלהם. מאחר ומזון זה הוא ברובו בקר ועיזים המיועדים למאכל אדם, יש לכך השלכה חשובה גם על בריאות הציבור.

מבחינת הצלת מושבת הנשרים בגמלא ושרידות הנשרים בישראל בכלל, אנו נמצאים בדיקה ה-90. מדובר באוכלוסייה קטנה ושרידית שכל פגיעה נוספת בה עלולה להיות בלתי הפיכה ולגרום להכחדתה. על כן, לפרוייקט המוצע חשיבות רבה למניעת הכחדת הנשרים בגמלא בפרט ובישראל בכלל.

תקציב

הצעת התקציב לביצוע ניטור בשמורת גמלא מתחלקת לשני חלקים: החלק הראשון כולל את הקמת התשתית לביצוע הניטור, ועל כן חלק זה כולל הוצאות חד-פעמיות לרכישת ציוד ואמצעים נדרשים נוספים. החלק השני הוא תקציב הפרוש על פני 3 שנים הנדרש לתפעול השוטף של פרויקט הניטור.

א. הוצאות חד-פעמיות הנדרשות להקמת תשתית

- 1) רכישת אמצעי תצפית (טלסקופים וחצובות) - 9,500 ש"ח.
 - 2) הקמת תחנת האכלה (כולל נידור) - 9,000 ש"ח.
 - 3) רכישה והקמה של מחסה מיוחד לתצפית בנשרים (ע"י מתנדבים) - 5,000 ש"ח.
 - 4) רכישה והתקנה של חדר קור לאחסון בשר לתחנת ההאכלה - 2,500 ש"ח.
 - 5) רכישת רכב שטח 4X4 ונגרר לתפעול תחנת ההאכלה ולתצפיות - 130,000 ש"ח.
 - 6) רכישת מחשב נייד להקלדת הנתונים בשטח - 9,500 ש"ח.
 - 7) הפקת סרטון חינוכי להדרכות לתלמידים - 12,000 ש"ח.
- סה"כ הוצאות חד-פעמיות 204,500 ש"ח.

ב. תקציב תפעול שוטף של פרויקט הניטור בשנים 1998 עד 2000

<u>2000</u>	<u>1999</u>	<u>1998</u>	
28,000	28,000	28,000	1. דיור וכלכלה למתנדבים
23,000	23,000	23,000	2. אחוקת רכב ודלק
25,000	25,000	25,000	3. גלישה ומישדור נוזלים
20,500	20,500	20,500	4. ביצוע בדיקות רפואיות והובלה
15,000	15,000	15,000	5. ביצוע בדיקות רעלים ומתכות כבדות
30,500	30,500	30,500	6. ייעוץ מדעי וסטטיסטי
58,000	58,000	58,000	7. רכישת 2 משדרים נקלטי לוויין ומעקב לוויני

סה"כ עלויות תפעול שוטף 200,000 ש"ח לשנה, 600,000 ש"ח ל-3 שנים.

2000
2001
2002

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

9 יולי, 1998
ט"ו תמוז, תשנ"ח
340-98

דואר נכנס

15-07-1998

הנדון: סיכום פגישת צוות היגוי גמלא 8.7.98

משתתפים: ראה נספח מצורף.

1. עופר קוטלר, המעצב, הציג את התפיסה הכללית של מערך ההמחשה וההסברה ואת היישום של שלב א' בעיר העתיקה.
התכנית אושרה, באופן עקרוני, עם הסתייגות לרמקולים בשביל הירידה.
ההתייחסות לשלב א' תהיה כפיילוט שדרכה ילמדו לקחים להמשך.
יש להכין שלט מודל בק.מ. 1:1 באתר לפני התכנון המפורט למכרז.
2. מערך כניסה - ניתוח שטחים
אושר הניתוח של צביקה מינץ, מערך הכניסה ייבנה בשלב א' עם האלמנטים הבאים: רחבת כניסה, שירותים, משרדי ניהול האתר ומידע, מזנון - בשטחים שתוכננו ע"י האדריכלים, בתוספת:
חנות מזכרות בשטח 60-80 מ"ר.
אולם תצוגה והמחשה בשטח 250 מ"ר.
למבנה יהיו אופציה להתרחבות בהתאם לתכנון הכולל, בשלב א' לא יעלה על 650 מ"ר.
לגבי תפעול נמסרו החלטות הרשות:
א. קופה לרכב תמוקם מחוץ למבואה.
ב. אין הפעלת לילה במבואה.
באחריות האדריכלים הצגת תכנית שלב א' שלמה, בצוות היגוי הקרוב.
3. רכב השינוע (שאטל)
הועלתה הצעה לגישה שונה מאשר יציאה למכרז, השכרת רכב במימון ציבורי, לתקופה של שנה, לימוד הלקחים ורק אח"כ יציאה למכרז.
הנושא ייבדק ע"י הצוות הכלכלי, באחריות צביקה מינץ + יהודה גואלמן ויוצג בצוות ההיגוי הקרוב.
4. עמדת תצפית על הנשרים - הדגמת הציוד האופטי.
- לחברת אורטקס - בעיות שחרור ציוד מטעם משהב"ט.
- חברת רוטאן - תבצע הדגמה ב- 23.7 בגמלא.
באחריות יובל ארטמן הזמנת כל חברי הצוות להדגמה.
ציפיקה תבדוק מערכות דומות הקיימות בעולם ותדווח בצוות היגוי הקרוב.
5. תכנית שווק גמלא
עוזי ברזילי הציג תכנית שווק שתלווה את הפיתוח. סוכם על הנושאים הבאים:
א. עוזי ירכז את צוות השווק.
ב. יש לקבוע קונספט ברור ונכון בתאום עם צוות המתכננים.
ג. יש לקבוע הגדרת תחזית עלית מבקרים לשנים הקרובות כולל הגדרה וזיהוי קהלי יעד.
ד. יש להציג תכנית מפורטת לשלב המיידית שהבסיס לתכנית הוא מועד תחילת הפעלת השאטל.

בברכה

אד' זאב מרגלית
מנהל אגף פיתוח

מודי אורון,
מושון גבאי.

העתק: למשתתפים.
אהרון ורדי - מנכ"ל.

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

צוות היגוי גמלא

רשימת משתתפים:

1. זאב מרגלית.
2. ליטל ידין.
3. דני פריאל.
4. מנחם שני.
5. אביבית גרא.
6. יואב כהן.
7. צביקה צוק.
8. דוד ברזידא.
9. אורי מילר אדריכל טוף תכנון טוף.
10. איל שי.
11. הולנדר לאה - גילר שמואל, גילר לדרמן אדרי.
12. ציפקה הראל.
13. עופר קוטלר.
14. אורי זק.
15. צביקה מינץ.
16. רונית מורן.

חסרים:

ויקטור אלברנס

יהודה גואלמן.

נציג החברה להגנת הטבע.

ז' תמוז, תשנ"ח
יולי, 1998
UZI66.DOCהצעה לתוכנית שיווק גמלאהגדרת הקונספט: גמלא - "מצדה שבגולן"
אתר טבע וגבורהאסטרטגיה: משיכת מבקרים תוך יצירת מיתוס לסיפור החירואי של גמלא בגולן.

- טקטיקה - דרכים לביצוע:
1. איתור קהלי יעד (תיירות פנים, תיירות נכנסת)
 2. הגדרת המוצר
 3. החדרת הסיפור והאתר לקהל מפולח ומוגדר
 4. הרחבת שוק המבקרים בגמלא על ידי עבודה מול מארגני התיירות וחברות הטיולים.

מטרות ויעדים: הסטות תנועת המטיילים בגליל ובגולן לגמלא.
יעד מספרי - 100 אלף מבקרים בשנת 1999.

!! - *יש כפי הולא*

תוכנית לביצוע: הגדרת כלים
הגדרת צרכים
הגדרת משאבים
בניית לוח זמנים

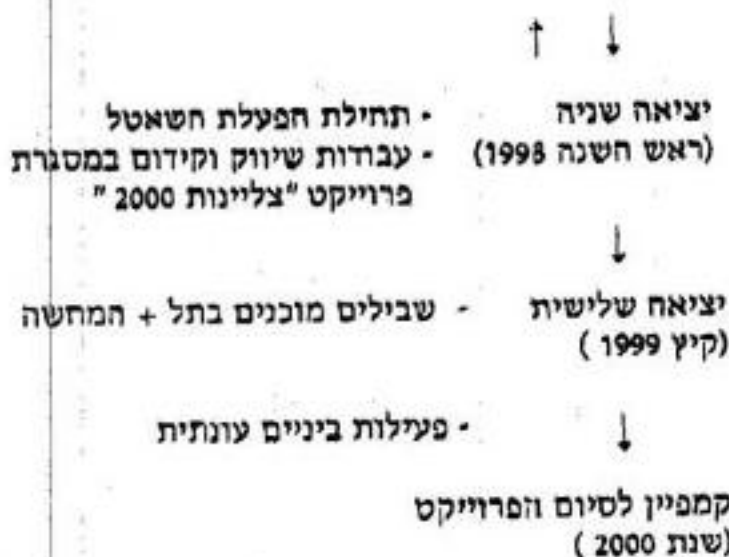
* הגדרת כלים - יח"צ, פרסום, קידום מכירות.* הגדרת משאבים - תקציב נגזרת מהפרוייקט כולו 269,000 (מתקציב מחלת הפרוייקט).

רח' ירמיהו 78, ירושלים 94467 טל' 02-5005444 פקס' 02-5383405
רח' ז'בוטינסקי 35, רמת-גן 52511 טל' 03-5766888 פקס' 03-7511858

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

ז' תמוז, תשל"ח
1 יולי, 1998
UZI66.DOC

* לוח זמנים (תערכה) - יציאה ראשונה - מיזי - תחילת החדרת המוצר הנוכחי

שלבם בתוכנית הביצוע

<u>שלב</u>	<u>מועד</u>	<u>אטרקציה</u>	<u>כלים</u>	<u>תקציב</u>
א. חשיפה 1	חגי תשרי ספט' 1998	הפעלת השאטל	פרסום יח"צ	50,000 ש"ח
	↓ ביניים*			
ב. חשיפה 2	קיץ 1999	שבילים מוכנים וחמשה בתל	פרסום יח"צ קד"מ (חדרכות)	50,000 ש"ח
	↓ ביניים			
ג. חשיפה 3	תחילת 2000	סיום הפרוייקט	פרסום יח"צ קד"מ	50,000 ש"ח

* תקופות ביניים - חיזוק והמשך השיווק וקידום האתר בפרסום יח"צ
ביתרת התקציב 99,000 ש"ח.
בתקופות הביניים ימשכו מאמצי השיווק של הרשות והעמותה לקידום
האתר.

ההצעה חנ"ל בנוייה על בסיס רעיוני וכמבוא לפתוח השלבים והרחבתם
בתוכנית מסודרת שתועבר על ידי צוות ועדת השיווק.

רשם: עוזי ברזילי

קו"מ (חדרכות)

ג השיטה 3 תחילת 2000 סיום הפרויקט פרסום 50,000 ש"ח
יח"צ
קד"מ

תקופות בינים - חיזוק וחמשך השיווק וקידום האתר בפרסום ויח"צ
ביתרת התקציב: 99,000 ש"ח.
בתקופות הביניים ימשכו מאמצי השיווק של הרשות והעמותה לקידום
האתר.

ההצעה הנ"ל בנוייה על בסיס רעיוני וכמבוא לפתוח השלבים והרחבתם
בתוכנית מפורטת שתועבר על ידי צוות ועדת השיווק.

רשם: עוזי ברזילי

רח' ירמיהו 78, ירושלים 94467 טל' 02-5005444 פקס' 02-5383405
רח' ז'בוטינסקי 35, רמת-גן 52511 טל' 03-5766888 פקס' 03-7511858

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

י"ט תמוז, תשנ"ח
13 יולי, 1998
DOC18.DOC

סיכום פגישה בנושא קידום שיווק גמלא

חגי תשרי - תשנ"ט

משתתפים: ציפקה הראל, עוזי ברזילי, איל מטרני

1. פעילות מיוחדת לחגי תשרי בגמלא - באחריות איל מטרני
א. הפעלת השאטל? - בתאום היחידה הכלכלית.
ב. פסטיבל נשרים
ג. סיורים מודרכים בעיר העתיקה + פעילות בביה"כ.
ד. מוסיקה בטבע - בשיתוף העמותה.

פרסום

להערכת ציפקה יעמוד תקציב הפרסום לתק' הנ"ל על 100,000 ש"ח. (מתקציב איגום משאבי גמלא). תערך פניה למשרד הפרסום של הרשות לגבי פריסת הפרסום במדיה בתקציב הנ"ל.

2. סרטון תדמית לקידום גמלא

ציפקה תבדוק את החומר המופיע בחזיון במוזיאון בקצרין ובחזיון הכללי של הגולן, באשר לזכויות ואפשרות השימוש בחומר המצולם להפקת סרטון בעלות נמוכה.

3. יח"צ

מאמרים באנגלית ובעברית בארץ וטבע הנושא יקודם מתקציב נפרד של החמ"ת בטיפול ציפקה.

4. סיור עיתונאי חו"ל - בשיתוף משרד התיירות הנושא יבדק מול המשרד.

רשם: עוזי ברזילי

חברה הנמשלתית לביטוח

דואר נשיר

13-07-1998

מס' דואר	תאריך

העתק: משתתפים
סיני ברזני
ויקטור אלברנס ✓
זאב מרגלית
מנחם שני
עמית רדוני

י"ד בסיון התשנ"ח
8 ביוני 1998
מספרנו: 7818

זכרון דברים. 27/98

1. בין: החברה הממשלתית לתיירות (חס"ת) צד א'
לבין: הרשות לשמורות הטבע והגנים הלאומיים (הרשות) צד ב'
2. בנושא ביצוע פרויקט תיירות משותף כדלקמן:
3. הפרוייקט: שביל סיור שלב א' בתל גמלא העתיקה לרכות תכנון, פקוח, פיתוח עיצוב והמחשה.
4. מקום: שמורת הטבע גמלא בגולן.
5. התכנון: ע"י צד ב' או מי מטעמו.
6. הביצוע:
ע"י צד ב' או מי מטעמו עפ"י הוראות כל דין.
7. מימון הפרוייקט יעשה עפ"י החלוקה הבאה:
תכנון וביצוע השתתפות צד א' עד 1,000,000 ש"ח כולל מע"מ.
השתתפות צד ב' עד כל יתרה שתדרש כולל מע"מ.
8. תנאי מימון הפרוייקט משוערים:
השתתפות צד א': יעביר לצד ב' עד מיליון ש"ח, עם חתימת פקודת עבודה לביצוע תועבר מיקדמה בגובה 30% לעיקור התייקרויות מהרתחיבות ויתרת הסכום חשבונות ביצוע מאושרים.
השתתפות צד ב': אחריות לתכנון וביצוע עפ"י הוראות כל דין כרתשכ שמדובר כאחר קולט קהל תוך שמירת בטיחות ובטחון המקרים והעובדים.
9. תקבולים מהפיתוח: לצד ב'.
10. הזכויות לגבי הפרוייקט ומהותן: לצד ב'
11. ניהול הפרוייקט יהיה: ע"י צד ב' עפ"י הוראות כל דין ובתאום עם צד א'.

- 2 -

12. אחזקת הפרוייקט יהיה: ע"י צד ב' עפ"י הוראות כל דין ובמתבקש
מאתר תיירות.
13. לא תחול על חמ"ת כל אחריות לכל נזק שיגרם לכל אדם ו/או רכוש כתוצאה מביצוע הפרוייקט ו/או כתוצאה מכל מעשה ו/או מחלל הקשור ו/או הכרוך בכיצועו, שהאחריות המלאה בניגם תחול על צד ב'.
14. צד ב'. תשפה את החמ"ת ותשיב לה כל סכום שהחמ"ת תדרש לשלם לכל גוף ו/או רשות ו/או מוסד בגין ו/או בקשר עם ביצוע הפרוייקטים ו/או בגין כל מעשה ו/או מחלל הקשור בכיצועו, ובכלל זה גם אך לא רק כל סכום שהחמ"ת תדרש להוציא לצורך התדיינות המשפטית שתהא כרוכה בענין, וזאת ללא הגבלה בסכום ומיד עם קבלת דרישה.
15. מבלי לגרוע מן האמור בסעיפים לעיל צד ב'. מתחייב לרכוש על חשבונו פוליסת ביטוח מתאימה לכסוי נזקים העלולים להיגרם לצד שלישי ו/או לרכושו כתוצאה מביצוע הפרוייקט ו/או כתוצאה מכל מעשה ו/או מחלל הקשור בו ו/או הכרוך בכיצועו.
פוליסת הביטוח תהא בסכום שלא יפחת מ-1,000,000 \$ (מליון דולר ארה"ב).
לכל מקרה והיא תעמוד בתוקפה בכל מהלך תקופת ביצוע הפרוייקט.
המוטבים על-פיה יהיו החמ"ת ו- צד ב'. ביחד ולחוד, היא תכלול סעיף של אחריות צולכת, יקבע בה במפורש שחברת הביטוח לא תוכל לשוב אל החמ"ת בתביעת שיבוב, וקודם להוצאתה היא תאושר על-ידי יועץ הביטוח של החמ"ת. קודם לרכישתה של פוליסת הביטוח כאמור לא תהא מוטלת על החמ"ת החובה להעביר ל- צד ב'. כספים בגין ו/או בקשר עם השתתפותה במימון ביצוע הפרוייקט בהתאם לאמור בסיוכום דברים זה, ורכישתה של פוליסת הביטוח כאמור על ידי צד ב'. לא תגרע מאחריותו של צד ב'. בהתאם לאמור בזכרון דברים זה ומתחייבויותיו על פיהם.
16. במקרה ולאחר שהחמ"ת שילמה עבור תכנון וביצוע הפרוייקט ו/או חלק ממנו, הפרוייקט לא יצא לפועל כתוצאה מסיבות שאינן תלויות בחמ"ת, ומבלי לגרוע מכל זכות אחרת שתעמוד במקרה כזה לחמ"ת כנגד צד ב'. לפי הסכם זה ולפי כל דין, כי אז כל הכספים שהחמ"ת תוציא לצורך תכנון הפרוייקט, יחשבו כהלוואה שהיא נתנה ל- צד ב'. הלוואה זו תעמוד אז ובמקרה כזה לפרעון מידי, ועל צד ב'. יהיה להשיב לחמ"ת כספים אלו כשהם צמודים למדד תשומות הבניה הידוע המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, וכשהם נושאים ריבית בשיעור שיהיה נוהג אותה עת כבנק לאומי לישראל בע"מ על הלוואות צמודות למדד כאמור, וזאת החל ממועד תשלומם על- ידי החמ"ת ועד להשכתם לידיה בפועל.
17. צד ב'. מתחייב לפעול בכל הקשור לשילוט הכוונה לפרוייקט ולשילוט ההנחיה בו, לרכות צורת השלטים וגודלם על פי הוראות והנחיות החמ"ת כפי שפורסמו על ידי החמ"ת.

18. הסמכות המקומית לדון בכל תביעה שתוגש על ידי מי מהצדדים למסמך זה בכל עניין הקשור בו, תהא נתונה לבית - המשפט המוסמך מבחינת העניין בעיר ירושלים. ואולם האמור לעיל לא יגרע מזכותה של החברה הממשלתית לתיירות (והיא לבדה) להגיש כל תביעה כזאת לכל בית משפט שיהא מוסמך לדון בתביעה מבחינת העניין, בכל מקום אחר לפי בחירתה.

19. מימון צד א' מותנה:

כביצוע בפועל של התכנון והפרוייקט, ויהיה צמוד למועדים שיקבעו.

תאריך:

חזי צאי
מנכ"ל חמ"ת

צד א' - החמ"ת

צד ב' - הרשות

למניעת ספיקות מוצהר בזה כי הסכום שהוקצב ע"י החמ"ת לתכנון וכביצוע הפרוייקט, הינו אומדן בלבד. החמ"ת רושמת לעצמה את הזכות המלאה לפי שיקול דעתה המוחלט והבלעדי לשנות/או להקטין את הסכום המוקצב.

הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

23.6.98

זיקטא כ אלקהנסהנפון: - צוור היגוי גמלא - 8.7.98

הנק מוצאן לצוור היגוי גמלא שיתקיים ביום 9 /
 8.7.98 באטרופי הכשרה אסמרת הסבה והגנים הלאומיים
 ברומה אן בשעה 14⁰⁰ .
 הנושאים לציון: -

1. מזרק הכניסה הגדול - הכן - התקפאר - התבון
2. צמח המוניטוריום לתצפיה הנשים - יולא ארטאן
3. צוור שילוק גמלא - צוור של צווי - התבון
4. נכח השיעור (שאוס) - אסמק לתקן
5. הצגת תבנה החסרה והמחשה

הבורה

צ'א מרתאן

5.7.98

FAX
רמז

אלי: צבינה אינץ - וולקני
אלי: ויקטור אולדוואנס - חמ"ת

הפסון: שלמה זינגר - הוצאת מילק 20.6.98

קובאי הוצאת הפסון ולפון הגנלי:

1. סניף 1 לא מקבל! תקנה הפכוויקט לא יאמן לטווי - רכב סטאני ככה או אחר! האם כפא לטווי לטווי רכב ככה?
2. עקום זוגות הפסון צבינה אינץ מכנה סטאני? (סניף 2) זה חבד לטווי או הולד - או קפאן מלנה לטווי אנס אחר.
3. התקנה הצבנוי לא יאמן הולד ארכב!
4. נכאם זי לטווי סולליס ~~ככה~~ ככה גמחי ככה בלנו לטווי החתקו לא מאלד - פכוויקט הולד - הולסניס וצבינה עלנו - הסליה זי לטווי.

בבוב
ויקטור

הפסון יצא מנקי -
נ.ב. לטווי זי לטווי, מלסניס וסטווי.
הולד - זה לטווי אנס!

03-751185 Y.

03-7511858

2/1

החברה הממשלתית לתיירות

ISRAEL GOVERNMENT TOURIST CORPORATION

ז' בתמוז התשנ"ח
1 ביולי 1998
מספרנו : 8055

לכבוד
מר זאב יצחקי
מנהל חבל הצפון הכשרת קרקע
פס הירק
ת.ד. 45 - קרית חיים

הנדון: פרוייקט גמלא

הפרוייקט בגמלא מתנהל ע"י מספר שותפים - קק"ל, חמ"ת, החטיבה להתיישבות - חבל
הגולן, רשות שמורות הטבע, מועצה אזורית גולן.
חברת "פומר" מהנדסים נבחרו ע"י רשות שמורות הטבע לבצע הפיקוח.
מעט באיחור, אני מבקש שחשבונות הביצוע שלכם בפרוייקט זה יועברו לאישור המפקח, מר
אמיר חשמונאי.

תודה על שיתוף הפעולה.

בברכה,
ויקטור אלבראנס
סמנכ"ל שיווק

העתק:
מר וולף גינזברג - קק"ל
מר אמיר חשמונאי
מר זאב מרגלית
גב' ציפקה הראל

על בסיס חלטה
06/07

רשות שמירת הטבע והגנים הלאומיים

מחוז צפון, ת.ד. 1143 צפת, מיקוד: 13111, טלפון: 06-6971918, פקס: 06-6921733

דואר נכנס

1998-05-03

ט' אייר, תשנ"ח
5 מאי, 1998
400.147
כללי 1

אל:
מושון גבאי, מנהל מחוז צפון
מודי אורון, מנהל מרכז תר"פ

תוכנית ניטור בעקבות פיתוח אתר אמלא אום צ"י צוות אמלא בהנחיית דידי קפלן ואופר בהט

הפרוגרמה לפיתוח גמלא וסביבתה, מושתתת בעיקרה על שימור ופיתוח ערכי הטבע, הנוף ומורשת תרבות האדם, הגלומים בשמורה.

בדומה לאתרי טבע ומורשת רבים אחרים בארץ ובעולם קיים קונפליקט נמשך בין פיתוח מיצוי פוטנציאל התיירות מול שמירת טבע.

לכן יש ליצור מתווה המגשר וממתן את הקונפליקט.

יש לבדוק כושר נשיאה אקולוגי המתייחס לרמת הביקורים שמעליה מופר המאזן האקולוגי באתר כולו, או בחלקו בצורה בלתי חוזרת.

כושר נשיאה חברתי ניתן להגדיל ע"י פיתוח מבוקר ואמצעי ויסות, בעיקר בכל הקשור במערך שבילים ושינוע.

כושר נשיאה אקולוגי הינו גבול קשיח ביותר.

בנוסף למחקרים ולפעולות הממשקיות המבוצעות כיום יש ללמוד את השפעת הליך השינויים והפיתוח.

ישנן עדויות רבות בעולם כי סלילת כבישים מהווה פגיעה חמורה בטבע שאינה רק נופית, מדובר בהשפעות מרחיקות לכת על בעלי חיים, וצמחים הנובעים מקיטוע השמורה לחלקים קטנים.

הדרך למפל צריכה להיות דרך עפר, אין להתיר הליכה ושכשוך במים, יש לווסת את מספר המבקרים. בדיר קרוח שביל הליכה שחוצה את הכפר הביזנטי ויתרחק מהמצוק. גם יתר השבילים יתרחקו מהמצוק, למעט נקודות תצפית מוסדרות ומוגנות, זאת כדי למנוע נזק למושב הנשרים שהיא הגדולה והחשובה בארץ.

הדרך לאתר העתיקות דרך עפר 4 X 4. כאשר יהיו יותר מבקרים צריך פיקוח צמוד למניעת עליה לראש הרכס.

כל זאת דורש הגדלה משמעותית של הצוות לפיקוח וניטור. יש להקצות מהתקציבים המוקצים לפיתוח השמורה, סכום של 202,000 ש"ח בשנה לניטור ערכי הטבע ובתי הגידול. מומלץ כי כל שלב בפיתוח יותנה בהקצאת המשאבים והתקציב הדרוש לניטור.

התקציב יהווה חלק מתקציב פרויקט הדורסים המתנהל בגמלא זה 4 שנים. בפרויקט הנשרים בגמלא (ראה נספח) מהווה הניטור כ- 20% מהתקציב והיתר לשמירה לאישוש ולמחקר האוכלוסייה.

רשות שמירת הטבע והגנים הלאומיים

מחוז צפון, ת.ד. 1143 צפת, מיקוד: 13111, טלפון: 06-6971918, פקס: 06-6921733

1. דורסים:

עפ"י תוכנית פרויקט הנשרים (ראה נספח).

- צילום אופקי של מצוק הקינון עפ"י הצעת מחיר (יונת) GIS.
- המשך פרויקט מעקב הקינון עפ"י תוכנית קיימת (ראה נספח) סריקה יומיומית של אתרי הקינון + אחת לשבוע. תיעוד התנהגותי ב-10 אתרים שנבחרו.
ימי עבודת מתנדבים + איש גמלא כ-4 ימי עבודה בשבוע.
ציוד נדרש: עפ"י המוצע בפרויקט הנשרים (ראה נספח).
עלות: 20% מעלות הפרויקט כולו (404,500) - 80,900 ש"ח.

2. חתכי צומח:

<u>מספר חתכים</u>	<u>מיקום</u>
2	מישור בוק - מפל גמלא
2	מפל גמלא - מצוק
2	שביל דולמנים
2	אתר הנצחה דליות
2	מצפור נשרים - דיר קרוח
	חלקת דולמנים
1	שום שחור
1	קרקש
	מצוק
38	סה"כ ימי עבודה יוני - דצמבר
12	סה"כ ימי עבודה יולי-נובמבר
<u>+46</u>	סה"כ

3. עופות + יונקים:

3.1 בכל חתך מוצע ירשמו כמותית בע"ח בשיטה שתקבע ע"י דר' דידי קפלן Distance Sampling הנראים בחתך.

סה"כ 14 חתכים זהים לחתכי הצומח.

במיקומים - כל"ל.

מספר ימי עבודה לפי 14 חתכים, 12 פעם בשנה 0.5 יום כל חתך.
סה"כ 84 יום.

3.2 תצפיות של עקבות וקולות 4 פעמים בשנה. 4 ימי עבודה בכל פעם.
סה"כ 16 ימי עבודה שנתיים.

רשות שמירת הטבע והגנים הלאומיים

מחוז צפון, ת.ד. 1143 צפת, מיקוד: 13111. טלפון: 06-6971918, פקס: 06-6921733

4. הידרו ביולוגיה:

דיגום ביולוגי נתונים פיזיקאליים וכימים בשלושה צמדי תחנות.

מיקום	מספר תחנות
מפל גמלא	2
דליות צפוני	2
דליות דרומי	2

הדיגומים יבוצעו 4 פעמים בשנה, כל דיגום 1.5 יום. סה"כ 6 ימי עבודה שנתיים.

ציוד	400
מיון דגימות	4800
סה"כ	5,200

סקר שלוליות 3 ימי עבודה.

עלות יום עבודה 550. ש"ח פקח ללא רכב.

5. עלות התוספת לממשק הקיים:

5.1 ימי עבודה:

ימים	
46	חתכי צומח
84	עופות + יונקים
16	תצפיות קולות
6	הידרו ביולוגיה
3	סקר שלוליות
30	הפקת דוחות ועיבוד נתונים
185	סה"כ ימים (לפי 550 ש"ח ליום)

עלות ימי עבודה	101,750 ש"ח
5.2 ניטור נשרים 20% מעלות שנתית (404,500)	80,900 ש"ח
5.3 ציוד ומיון דגימות	5,200 ש"ח
5.4 סה"כ תוספת נדרשת	187,850 ש"ח

העתק:

אליעזר פרנקנברג, מנהל חטיבת מדע.
איל שי, מנהל אגף אקולוגיה יבשתית.
זאב מרגלית, מנהל אגף פיתוח.
צוות היגוי גמלא.

פרוייקט ניטור למחקר, ממשק ושמירה על הנשרים בשמורת גמלא

ההצעה נכתבה על ידי עמית רדואני - מנהל שמורת גמלא, רשות שמורות הטבע, ודייר עפר בהט - זואולוג ויועץ מקצועי לפרוייקט הנשרים בגמלא.

הנשר (Gyps fulvus) הוא מהגדולים והמרשימים שבעופות הדורסים בישראל, ומזכר במקרא 26 פעמים כסמל לעצמה והוד. במאה ה-19 קיננו בארץ-ישראל למעלה מ-1000 זוגות נשרים. כיום, הנשר הינו נדיר בארץ, ואוכלוסיית הנשרים מונה 60-70 זוגות מקננים בלבד. אוכלוסייה זו עלולה להכחד תוך שנים ספורות, אלא אם יינקטו פעולות שמירה וממשק המלוות במחקר רחב היקף. נשרים הינם סניטרים של הטבע ותפקידם במערכת האקולוגית חשוב ביותר - ניקוי שטח מפגרים ובכך הם מסייעים במידה משמעותית ביותר למניעת הפצת כלבת ומחלות זיהומיות ואחרות.

בשמורת גמלא שבגולן קיים ריכוז הקינון החשוב ביותר בישראל של עופות דורסים בכלל ושל נשרים בפרט. מחצית האוכלוסייה המקננת של הנשרים בישראל (למעלה מ-30 זוגות) מקננת במצוקי נחל גמלא. כמו כן, יש לשמורת גמלא גם ייחודיות רבה עקב צפיפות הקינון הנבוהה, יציבות הנשרים במקום לאורך שנים והגישה הנוחה לתצפית ולמחקר. מסמך זה מפרט את הצרכים התקציביים הקיימים לצורך ביצוע פרויקט מיוחד לניטור בשמורת גמלא, שמטרתו הצלת הנשרים מהכחדה. לפרוייקט זה תהיה השפעה מכרעת לגבי קביעת מדיניות ממשק מתאימה הנדרשת לשמירה על הנשרים ולאיתור הנורמים הפוגעים בהם ובריבויים. תועלת נוספת אשר נובעת מהפרוייקט - בריאות הציבור: הנשר הוא ביו-אינדיקטור מהמעלה הראשונה עקב היותו אוכל פגרים אובליגטורי ובגופו מצטברים כל המזהמים הסביבתיים המצטברים בשרשרת המזון. על כן, החלה יכלול הפרוייקט בדיקה של נשרים שימצאו מתים לצורך איתור של מתכות כבדות, בשיתוף עם המכון לחקר שמירת טבע של אוניברסיטת תל-אביב. תוצאות בדיקה זו יאפשרו לקבל מדדים לגבי זיהום סביבתי הקיים במזון הנאסף על ידי הנשרים ברחבי תחום המחיה שלהם. מאחר ומזון זה הוא ברובו בקר ועיזים המיועדים למאכל אדם, יש לכך השלכה חשובה גם על בריאות הציבור.

מבחינת הצלת מושבת הנשרים בגמלא ושרידות הנשרים בישראל בכלל, אנו נמצאים בדקה ה-90. מדובר באוכלוסייה קטנה ושרידית שכל פגיעה נוספת בה עלולה להיות בלתי הפיכה ולגרום להכחדתה. על כן, לפרוייקט המוצע חשיבות רבה למניעת הכחדת הנשרים בגמלא בפרט ובישראל בכלל.

תקציב

הצעת התקציב לביצוע ניטור בשמורת נמלא מתחלקת לשני חלקים: החלק הראשון כולל את הקמת התשתית לביצוע הניטור, ועל כן חלק זה כולל הוצאות חד-פעמיות לרכישת ציוד ואמצעים נדרשים נוספים. החלק השני הוא תקציב הפרוש על פני 3 שנים הנדרש לתפעול השוטף של פרויקט הניטור.

א. הוצאות חד-פעמיות הנדרשות להקמת תשתית

- 1) רכישת אמצעי תצפית (טלסקופים וחצובות) - 9,500 ש"ח.
- 2) הקמת תחנת האכלה (כולל גידור) - 9,000 ש"ח.
- 3) רכישה והקמה של מחסה מיוחד לתצפית בנשרים (עיי מתנדבים) - 5,000 ש"ח.
- 4) רכישה והתקנה של חדר קור לאחסון בשר לתחנת ההאכלה - 29,500 ש"ח.
- 5) רכישת רכב שטח 4X4 ונגרד לתפעול תחנת ההאכלה ולתצפיות - 130,000 ש"ח.
- 6) רכישת מחשב נייד להקלדת הנתונים בשטח - 9,500 ש"ח.
- 7) הפקת סרטון חינוכי להדרכת התלמידים - 12,000 ש"ח.

סה"כ הוצאות חד-פעמיות 204,500 ש"ח.

ב. תקציב תפעול שוטף של פרויקט הניטור בשנים 1998 עד 2000

<u>2000</u>	<u>1999</u>	<u>1998</u>	
28,000	28,000	28,000	1. דיור וכלכלה למתנדבים
23,000	23,000	23,000	2. אחזקת רכב ודלק
25,000	25,000	25,000	3. גלישה ומישודר נזלים
20,500	20,500	20,500	4. ביצוע בדיקות רפואיות והובלה
15,000	15,000	15,000	5. ביצוע בדיקות רעלים ומתכות כבדות
30,500	30,500	30,500	6. ייעוץ מדעי וסטאטיסטי
58,000	58,000	58,000	7. רכישת 2 משדרים נקלטי לווין ומעקב לוויני

סה"כ עלויות תפעול שוטף 200,000 ש"ח לשנה, 600,000 ש"ח ל-3 שנים.

חתום: _____
 2000
 חתום: _____
 1999